

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 40

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Spalio (October) 2, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Ispanijos Sukilėliai Užėmė
Miestą Toledo

**PALIUOSUOTA 72 DIENAS IŠBUVĘ ALCAZAR'O TVIRT-
VEJE SUKILĖLIAI. SUKILĖLIAI MARSUOJA LINK MAD-
RIDO. LOJALISTAI ŠAUKIA LIUOSNORIUS GINTI SOS-
TINĘ. SUSIRĖMIMAI ŠIAURINĖJE ISPAIJOS DALY.**

TALAVERA DE LA REINA, rugs. 27. — Svetimšalių legio-
nas ir maurų kariuomenė, va-
dovaujama gen. Franco, šian-
dien įžengė į miestą Toledo ir
paliuosavo 72 dienas išbuvu-
sius sukilėlius iš Alcazar tvir-
tovės. Kol užėmė miestą, suki-
lėliai turėjo smarkiai kovoti
prieš lojalistus. Susirėmime
naudota visos karinės priemonės:
eroplanai, kanuolės, kul-
kosvaizdžiai, rankinės granatos
ir net durtuvai. Susirėmimas
buvo smarkus. Lojalistų uži-
mant miestą užmušta virš 300.
Užimant Toledo, sukilėliai užė-
mė ir geresnius kelius link
Madrid'o. Liko tik gana pras-
tas kelias, kuriuo lojalistai pa-
nikoje bėga link sostinės. Mies-
tas Toledo yra tik 42 mylios
nuo Madrid'o. Drauge su loja-
listais daug ir miesto gyventojų
link Madrid'o bėga.

Sukilėliams kovojaant miestą
užimti, iš Alcazar tvirtovės pa-
gelbėjo ir tenai jau 72 dienas
išbuvę uždaryti sukilėliai, ku-
rių didžiama yra militarės mo-
kyklos gerai išsilavinę kadedai.
Jų kova, beabejo, prisidėjo prie
laimėjimo ir tuo pačiu jie pa-
tys pasiluosavo.

Apie užėmimą Toledo žinios
pasiekė ir Madridą, apie ką pa-
tys lojalistai paskelbė. Mad-
rid'o valdžia išleido atsisauki-
mą, reikalaujama liuosnorių
kova priešais besierinančius
sukilėlius.

BILBAO, šiaurinėje Ispani-
joje. — Trys valdžios kariš-
kai laivai atplaukė iš pietų netoli
Bilbao, bombardavo miestą
Zumaia, kur randasi sukilėlių
buveinė. Bilbao miestas dar
yra lojalistų rankose. Sukilėlių
lėktuvai kelis sykius jį jau

Francija Nupigino Franką

PARYŽIUS, rugs. 26. —
Šiandien Francijos ministerių
taryba nutarė nupiginti franko
vertę. Iki šiol vienas frankas
amerikoniškais pinigais buvo
vertas šešių ir dviejų trečdalių
cento, o dabar — franko vertę
sumažinus — jis bus vertas
tarp keturių ir pusės arba pen-
kių centų. Šitoks franko suma-
žinimas vertėje duos geresnės
galimybės turistams lankyti
Franciją, nes už savo pinigus
jie gaus daugiau, negu savame
krašte, taipgi tiems, kurie per-
ka produktus Francijoje — su-
sidaro galimybės pigiau tuos
produktus pirkti.

Šį Francijos valdžios elgesį
užgyrė ir žada kooperuoti pini-
gų valiutos pastovumą pala-
kyti Jungtinės Valstijos ir
Anglija.

Franko numažinimas buvo
reikalingas dėlto, kad Franci-
jos aukso vis daugiau ir dau-
giau į užsienį buvo išvežama ir

PLANUOJA NUVERSTI
FRANCIJOS VALDŽIĄ.

PARYŽIUS. — Rugsėjo 25
d. Francijos Generalės Darbo
Konfederacijos prezidentas,
Leon Jouhaux, paskelbė, kad
Francijos fašistai planuoja nu-
versti Francijos liaudies fron-
to valdžią. Sako, jog tai gali
jį įvykdyti spalio ar lapkričio
mėnesiuose. Tuo tikslu fašistai
bandą pasinaudoti visais eina-
čiais Francijoje streikais, kad
išaukus visoje šaly paniką.



Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio bendras vaizdas. Viduryje ant pedestal'o mato-
si Dr. Jono Basanavičiaus biustas. Už jo, Gedimino stulpų pavidalas. Viršutinėje dalyje,
centre matosi Birutės fontanas, o šonuose toliau bus pastatyti Dr. Vinco Kudirkos ir poeto
Mairon' biustai. Šiame Darželyje pasodinama SLA. ir LRKSA. atminčiai medžiai jų 50 me-
tų gyvavimo sukaktuvių proga.

Francuzai Saugoja
Angorą

PARYŽIUS, rugs. 27. — An-
doras respublika, kuri randasi
tarpe Ispanijos ir Francijos,
prašė Francijos prisijūti savo
žandarus šią respubliką saugo-
ti nuo išveržimo Ispanijos su-
kilėlių ar lojalistų. Francija
Andoros prašymą patenkino ir
šiandien burys žandarų į An-
dorą pasiūta. Praeitą savaitę
respublikos taryba, susidedanti
iš 25 atstovų, buvo iškelusi šį
reikalą savo posėdy, bet 13 bal-
sų prieš 12 sumanymas atmes-
ta. Po to mažoje respublikoje
pradėjo reikštis nerimas, todėl
tuo reikalu vėl laikyta pasėdis
ir rugs. 23 dieną, didžiama bal-
sų, nutarta prašyti Francijos,
kad ji Andoroje palaikytų
tvarką.

Išrado Vėžio Gydymui
Vaistus

NEW YORK, N. Y. — Nese-
nai Paryžiuje įvyko viso pa-
saulio vėžio gydymui specialis-
tai pasakojama apie Dr. Edouard
Jacobs išrastą serumą, su ku-
liu galima bus galima išgydyti
tik kai kurias vėžio ligas. Su iš-
rastu serumu Dr. Jacobs bėgy-
trijų metų gydęs 1,000 vėžio
sergančių žmonių ir visi jie iš-
giję. Minimas serumas yra iš-
sunkiamas iš tam tikrų iš-
aviens išimtų syvų.

1,000 Laivų Klai-
pėdos Uoste

Šiomis dienomis iš Klaipėdos
uosto jau išplaukė 1,000-asis
šiais metais laivas. Pereitais
metais 1,000-asis laivas išplau-
kė spalio mėn. 1 d., o 1934 m.
— tik gruodžio 14 d. Tai pa-
rodo, kad laivų judėjimas Klai-
pėdos uoste smarkiai auga. Ar-
timiausiu laiku ir įplaukiančių
laivų skaičius jau pasiekė
1,000.

Haile Selassie
Laimėjo

GENEVA. — Praeitame ge-
gužės mėnesy Italija „užbail-
gė“ karą su Etiopija, užimda-
ma jos sostinę Addis Ababa.
Birželio mėnesy Tautų Sąjun-
ga, specialiai susirinkime, at-
šaukė ekonomines senkeijas
prieš Italiją. Pirm Tautų Są-
jungos tarybos susirinkime, ku-
ris įvyko praeitą savaitę, Ita-
lija paskelbė, kad ji nedaly-
vaus, jei Etiopijos atstovams
bus leista minimame posėdy da-
lyvauti. Iš pradžių išrodė, kad
Anglija ir Francija palaikys
Italijos pusę. Išrodė, kad Haile
Selassie bus ir šiuo syk pralai-
mėtojas. Bet pasirodė, kad
Etiopijos imperatorius geres-
nis diplomatas, negu kariškis:
jis pareiškė, kad jis dar valdo
Etiopiją, su pagalba suorganizu-
tos etiopiečių valdžios, ku-
rios buveinė yra mieste Gore,
230 mylių nuo Addis Ababa ir
toku būdu Etiopija egzistuo-
janti. Tarybos posėdy Haile
Selassie parėmė mažosios tau-
tos ir Rusija. Taipgi nenorėjo
tiesioginiai išeiti už Italijos rei-
kalų konvencija, kur pasidalyta
mintimis ir susekamais būdais,
kaip galima nukovoti vėžį. Rug-
sėjo 27 dieną iš tos konvenci-
jos sugrįžo Dr. W. R. Larkin,
chicagietis, kuris entuziastiškai
pasakojama apie Dr. Edouard
Jacobs išrastą serumą, su ku-
liu galima bus galima išgydyti
tik kai kurias vėžio ligas. Su iš-
rastu serumu Dr. Jacobs bėgy-
trijų metų gydęs 1,000 vėžio
sergančių žmonių ir visi jie iš-
giję. Minimas serumas yra iš-
sunkiamas iš tam tikrų iš-
aviens išimtų syvų.

ITALIJA APLEIDŽIA TAU-
TŲ SĄJUNGĄ.

ROMA, rugs. 24. — Autori-
tetingi pranešimai nusako, kad
Italijos valdžia šiandien nutarė
atšaukti visus savo atstovus iš
Tautų Sąjungos ir pasitraukti
iš visų internacionalių komisi-
jų. Šitai Italija daro dėlto, kad
Tautų Sąjunga savo susirinkime
nutarė palikti Etiopiją Tau-
tų Sąjungos nare ir pripažista
jos delegatus. Italijos valdžios
ratiškai, tačiau, tvirtina, kad
tai dar nereiškia galutiną Ita-
lijos nutraukimą visų diploma-
tinių ryšių su Tautų Sąjunga.

Pataria Apsigyvent
Kanadoje

LIVERPOOL, Anglija, rugs.
26. — Šiandien sugrįžo Kana-
dą vizitavęs Londono vyskupas
Arthur Winington-Ingram, ku-
ris pareiškė, kad „tuščia val-
stybė yra didelis pavojus pa-
sauliui“. Jis sako, kad reikią
nemažiau 10,000,000 žmonių
Kanos tuščių vietų apgyven-
dinimui. Jo nuomone, būtų
daug geriau, jei Anglija, vie-
ton praleisti šimtus milijonų
svarų užlaikymui žmonių Ang-
lijoje, juos siųsti apsigyventi
mum Kanadoj, kur yra neapsa-
komi gamtiški turtai.

Amerikos Legiono
Reikalavimai

CLEVELAND, OHIO. —
Praeitą savaitę čia įvyko Ame-
ricos Legiono skaitlinga kon-
vencija, kuri išnešė eilę rezol-
ucijų, kuriomis reikalaujama:
Atšaukti Rusijos pripažinimą,
sumažinti ateivių kvotą iki 90
nuosimėjų, deportuoti visus ne-
geistinius svetimsalius, ypač ko-
munistus ir anarkistus, praša-
linti iš viešųjų darbų nenorin-
čius tapti Amerikos piliečiais
svetimsalius, įvesti rankų pir-
tų antspaudų visuotiną sistemą
ir daug kitų reikalavimų.
Sekantis suvažiavimas, kuris
įvyks 1937 metais, nutarta lai-
kyti New Yorke.

Miško Gaisre Žuvo
7 Žmonės

MARSHFIELD, ORE., rugs.
27. — Miško gaisras sunaikino
miestelį Bandon, kuris randasi
piet-vakarinėje Oregon valsti-
jos daly. Septyni žmonės žuvo,
1,500 liko be pastogės. Medžia-
ginių nuostolių padaryta už
1,500,000 dolerių. Nemažiau
400 namų, daugiausia biznio
sekcijoje, sudegė. Tas pats
miško gaisras išdegino ir šių
miestų dalis: Coquille, Marsh-
field ir North Bend. Gaisro
gesinimui pašaukta apie 3,000
CCC vyrų. Gaisru apimta apie
10,000 akrų miško.

Tautos šventė Iškilingai
Paminėta Lietuvoje

Jau šešeri metai, kai rugsėjo
8 d. visoje Lietuvoje buvo iš-
kilmingai švenčiama tautos
šventė — Vytauto Didžiojo vai-
nikavimo diena. Ir šiemet, jau
šventės išvakarėse boriai žmo-
nių rinkosi į kapines ir prie
Laisvės paminklų pagerbti žu-
vusių dėl Lietuvos nepriklaus-
mybės. Rugsėjo 8 d. visa Lie-
tuva skendo tautinėse vėliavo-
se. Visur viešpatavo šventiška
nuotaika. Minios žmonių viso-
mis susisiekimo priemonėmis
traukė į miestus, miestelius ir
kitus didesnius šventės cent-
rus. Bažnyčiose ir kituose įvai-
rių tikybų maldų namuose bu-
vo laikomos pamaldos ir sako-
mi pamokslai. Po pamaldų vi-
sur įvyko kariuomenės daly-
šaučių ir organizacijų jungti-
niai parada, o vakare salėse
buvo surengti iškilmingi posė-
džiai su paskaitomis, deklama-
cijomis, dainomis ir vaidini-
mais.

Išpudingiausios tautos šven-
tės iškilmės buvo laikinojoje
sostinėje Kaune. Čia jau šven-
tės išvakarėse daugelis privati-
nių namų, įstaigų ir organiza-
cijų būstinių pasipuošė Vyčio
ženklų ir žymių Lietuvos vyrų
paveikslais. Šventės rytą Kau-
ne visur plevėsavo tautinės
trispalvės vėliavos. Iškilmų
centras buvo Vytauto Didžiojo
muziejaus sodelis. Prie sodelio
esanciose gatvėse ir aikštėse
išsiriškavo kariuomenės dalys,
šaulių būriai, organizacijos ir
mokyklos. Kariuomenės daly-
jų organizacijų vėliavos apsu-
po žvūsiams dėl Lietuvos laisvės
paminklą. Iškilmės susirinko
tektantinės minios žmonių.

Prieš pradėdant iškilmes
muziejaus sodelį atvyko Lietu-
vos prezidentas Antanas Sme-
tona, ministrai, kariuomenės
vadovybė, seimo atstovai, sve-
timų valstybių diplomatai, zy-
nūs visuomenės veikėjai ir or-
ganizacijų atstovai. Tautos
šventė prasidėjo pamaldomis,
kurias laikė vyriausias kariuo-
menės kapelionas kun. Vladas
Mironas. Po pamaldų įvyko žu-
vusiųjų pagerbimo apeigos.
Karo invalidai išėjo prie Neži-
nomojo Kareivio kapo. Karo or-
kestrams grojant gedulingą
maršą, kariuomenės vadovybė,
karininkų ramovė ir šaulių sa-
junga ant Nežinomojo Kareivio
kapo sudėjo vainikus.

J visą tautą, nes iškilmės
buvo transliuojamos per radio,
ir į visus iškilnių dalyvių pra-
bilo prezidentas Smetona, ku-
ris savo kalboje plačiai nušvie-
tė tautos šventės reikšmę. Pre-
sidentas žodžius palydėjo tautos
himnas, grojamas visų orkes-
trų ir giedamas visų iškilnių
dalyvių. Laisvės varpas skam-
bino laimingai lietuvių tautos
ateičiai, o 21 patrankos suvis-
tė tautos himno metu prezidento
kalbą palydėjo salutu.

Netrukus pro vyriausybės
tribūną ir pro visus iškilnių
dalyvių, orkestrams grojant
parado maršą, darniai pražy-
giavo karo mokykla, pėstininkų
pulka, pionieriai, praužė arti-
lerija, karo aviacijos kuopa,
šaulių būriai, o pačios reikš-
dvi karo aviacijos lėktuvų es-
kadriklės. Tautos šventėje gra-
paveikslais. Šventės rytą Kau-
ne visur plevėsavo tautinės
trispalvės vėliavos. Iškilmų
centras buvo Vytauto Didžiojo
muziejaus sodelis. Prie sodelio
esanciose gatvėse ir aikštėse
išsiriškavo kariuomenės dalys,
šaulių būriai, organizacijos ir
mokyklos. Kariuomenės daly-
jų organizacijų vėliavos apsu-
po žvūsiams dėl Lietuvos laisvės
paminklą. Iškilmės susirinko
tektantinės minios žmonių.

Lietuvos Ugniagesių Atstovų
Suvažiavimas

Rugsėjo 12–13 d. Kaune į-
vyko Lietuvos ugniagesių at-
stovų suvažiavimas, kuriame
dalyvavo 168 atstovai. Taip pat
suvažiavime dalyvavo ir kalbas
pasakė vidaus reikalų ministe-
ris ats. gen. J. Čaplikas, šaulių
sąjungos vadas pulk. Pr. Sala-
džius, Kauno miesto burmis-
trai, suvažiavime dalyvavo ir
asmenys. Suvažiavimas susilau-
kė daug sveikinimų iš viso
krašto ir iš Latvijos, Estijos ir
Suomijos.

Suvažiavime ugniagesių są-
jungos vice pirmininkas major.
Karaša padarė platų praneši-
mą apie praeitų metų ugniage-
sių veiklą. Iš pranešimo matyti,
kad šiuo metu sąjungai pri-
klauso 259 įvairios ugniagesių
organizacijos. Per paskutiniuo-
sius metus į sąjungą priimta
61 ugniagesių organizacijos.
Išklausius dar visą eilę pra-
nešimų, suvažiavime buvo iš-
rinkta nauja ugniagesių orga-
nizacijų sąjungos valdyba, ta-
ryba, revizijos komisija ir ke-
tos komisijos. Suvažiavimo da-
lyviai, drauge su Latvijos, Esti-
jos ir Suomijos ugniagesių at-
stovais, buvo apsilankę Vytau-
to Didžiojo muziejaus sodely-
je, kuriame pagerbė žuvusius
dėl Lietuvos laisvės ir ant Ne-
žinomojo Kareivio kapo padėjo
vainiką.

Tą pačią dieną Kaune įvyko
Lietuvos, Latvijos, Estijos ir
Suomijos ugniagesių konferen-
cija, kurioje buvo apsvaistytas
visas keturias valstybes domi-
nanti ugniagesių reikalai.
Pasikeista tais reikalais atsto-
vų nuomonėmis. Šios konferen-
cijos proga, buvo paminėtas
Pabaltijo ugniagesių susivieni-
jimo dešimtmetis. Konferen-
cijos ir suvažiavimo metu Lie-
tuvos ugniagesių organizacijų
sąjungai buvo įteikta vėliava ir
Kaune įvyko didelis ugniagesių
paradas.

T E V Y N Ė

„Tėvynės“ Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
„organas, leidžiamas kas penktadienį.“

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti
siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su au-
torinio parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus
Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiū-
ros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — ko-
respondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikina
ir autoriams negrąžinama, jei nėra pri-
dėta pakto ženklelių jų sugrąžinimui.

DIDŽIAUSIAS SLA. PRIEŠAS

Vienas SLA. veikėjas pataria
„Tėvynės“ redaktoriui be pasigai-
lėjimo atakuoti visus SLA. priešus,
kurie bet kuo pastoja kelią mūsų
organizacijos ugdymui. Rimtai pa-
siūlyti ir visas puses, su pasigai-
lėjimu reikia pasakyti, kad didžiau-
sias Susivienijimo priešas slepiasi
pačių veikliausių SLA. veikėjų tarpe.

Tas priešas yra labai pavojin-
gas: Susivienijimui, nes jis daugiau-
siai trukdo visus kuriamuosius mu-
sų organizacijos darbus, jis be jokio
pasigailėjimo diskredituoja organi-
zaciją netik SLA. narių, bet ir vi-
suomenės akyse. Su vidujiniu or-
ganizacijos priešu labai sunku ko-
dyti, nes ne visuomet ir ne visi na-
riai jį gali pastebėti ir pažinti. Daž-
niausiai tas priešas, organizacijos
gerovės skraiste prisidengęs, kelia
suirutes ir vaidus organizacijos ir
trukdo visokią organizacijos pir-
myneigą.

Tuo didžiausiu Susivienijimo
viesu yra pačių narių asmeniška-
mai ir sriovinės ambicijos. Jokie
pikėliai išlaukiniai SLA. priešai
negali ir niekuomet negalės tiek ža-
los organizacijai pridaryti, kiek šis
vidujinis priešas visokių nesmagu-
mų, visų organizacijos darbų truk-
dymo jau yra pridavęs ir dar pridav-
ys. Bet kuriais smetiminiais parem-
tos asmeninės ar sriovinės ambic-
ijos bei jų tikslai niekuomet neatsi-
žvelgia į organizacijos bendrąsias re-
ikalus, į jos gerbuvį — visuomet ei-
nama tik siaura kryptimi prie užsi-
bręžto tikslo, nežiūrint kiek dėl to
organizacija turi nukentėti. Tai di-
džiausia ir amžinai verdanti vers-
mė, iš kurios kyla SLA. narių ir
veikėjų tarpe visi nesupratimai,
vajdai, visokis organizacijos diskre-
ditavimas.

Su šiuo didžiausiu Susivienijimo
priešu vienam „Tėvynės“ re-
daktoriui kovoti neįmanoma. Sek-
mingai kovoti ir šį priešą nugalėti
tebus galima tik tuomet, kai visi S.
L. A. nariai ir veikėjai bendromis
jėgomis imsis šio pikto šaknis rau-
ti, lauk iš Susivienijimo derlingos
dirvos. Pirmiausiai kiekvieno S.
L. A. nario pareiga nugalėti savyje
visus asmeniškus SLA. bendrųjų
darbų fronte dirbant. Visuomet pri-
valome daryti tik mūsų visų bendro
reikalo — Susivienijimo gerbuvį.
Taipgi privalome saugoti organiza-
cijos bendrą darbų frontą nuo viso-
kių sriovinių įtakų, kurios neišven-
giamai visus mūsų darbus demoraliz-
uoja ir juos paraližuoja.

Visi SLA. veikėjai ir nariai turi
nepamiršti, kad prieš mus stovi vi-
sa eilė labai svarbių konstruktyvių
darbų, kuriuos turime sėkmingai atli-
kti. Tais darbais yra kurimas ir
palaikymas lietuvių kalbos mokyk-
lų, kuriuose būtų galima mūsų pri-
augančioji karta lietuvių, mūsų
visuomeninio gyvenimo veikėjais ir
vadais auklėti. Turime su galimais
didžiausia naudoti Susivienijimui
baigti SLA. Aukšinio Konkursą va-
jų, kad jis bent 3.000 naujų narių
Susivienijimui duotų. Turime su-
teikti galimais didžiausią medžiaginę
paramą SLA. Aukšinio Jubilėjaus
Albumo išleidimui. Kad ir keli tuk-
šantieji dolerių paramos nebus per-
daug šio svarbaus ir brangaus dar-
bo užbaigimui. Darbas jau arti ipu-
sešas ir turi būti baigtas.

Todel būtų didelė nuodėmė
mums laikyti savo tarpe tą didžiau-
sį Susivienijimo priešą, kurį šiame
rašinyje nuodėmė ir kuris yra visų
mūsų darbų trukdytoju. Vykim
laik, iš savo tarpo tą vidujinį prie-

šą, o išlaukiniai Susivienijimo prie-
šai savaime išnyks. Kuomet jokių
asmeninių ir sriovinių smetimų
siekiniais nebusime trukdomi, visi
mūsų užsibręžti darbai eis pirmyn
sėkmingai ir pajėgsime su didele
pauža ir garbe Susivienijimui ir vi-
sai Amerikos lietuvių išeivijai už-
baigti Susivienijimo Jubiliejinius
Metus. Kiekvieno SLA. nario ir
veikėjo pareiga suremti pečiai, kad
galėtumėm sėkmingai baigti visus
užsibręžtus SLA. Jubiliejinių Metų
darbus.

NERIMTOS KRAŠTUTINYBĖS

Dažnai stebimės, kad mūsų lie-
tuviškam gyvenime pasireiškia ne-
rimtos kraštutinybės ir negudri de-
magogija, kuomet politiniai priešai
vieną kitą stengiasi priblokšti to-
kiaia ideologijai, kokiai jie neprigri-
li. Pavyzdžiui, šiandien kiekvienas
Amerikos lietuvis apsaukiamas fa-
šistu, kuris nepritaria kairiųjų su-
darytam bendram frontui.

Pažvelgus į kultūringų ameri-
konų partijinę demagogiją randa-
me tas pačias kraštutinybes. Pra-
sidėjus Jungt. Valstijų prezidento
rinkimų kampanijai, dabartinio
prezidento Rooseveltto priešininkai
jį skelbia komunistui tarnaujan-
čiu, o republikonų partijos kan-
didato į prezidentus, gub. Landono,
priešininkai jį skelbia fašistu ir fa-
šizmui tarnaujančiu. Tikrenybėje
nei vienas, nei kitas nėra tuo, kuo
jie perstatomi.

Tiek prezidentas Rooseveltas,
tiek gub. Landonas yra patriotingi
amerikonai ir abudu lygiai toli sto-
vi nuo komunistų ir fašizmo. Jie
skiriasi tik tuo, kad abiejų pripa-
žįstamus ekonominius ir socialius
krašto nesveikimus jie skirtingomis
priemonėmis siekia taisyti. Abudu
yra nuoširdūs demokratijos šalinin-
kai ir bet su kokiomis diktaturomis
nieko bendra neturi. Jiems fašizmas
ir komunistų primeta tik partijinė
demagogija.

PATARIMAS JAUNIMUI

Senesniosios kartos žmonės daž-
nai nusiskundžia, kad priaugančio-
ji karta — šių dienų jaunimas yra
kitoks, negu mūsų jaunystės lai-
kais buvęs jaunimas. Dabartiniam
jaunime nėra tos iniciatyvos, to pa-
sirižimo savistovų gyvenimą sukurti,
kaip kad seniaus būdavo. Dabar-
tinė jaunoji karta tik žiūri kiek ga-
lima iš gyvenimo gauti, filosofuoja,
kad gyvenimas jai užlaikymą skolin-
gas ir visai neatsižvelgia į tai, ko-
kias pareigas gyvenimas uždėda
kiekvienam žmogui.

Tokie dabartiniai jaunajai kar-
tai priekaištai, kad ir su žymiomis
išimtimis, yra teisingi. Gal dau-
giaut pusės dabartinės jauniosios
kartos vaikų ir merginų mano,
kad jie yra sutverti ne bet kokiam
darbui, kad paprastas sunkus dar-
bas ne jiems skirtas, kad jie per-
daug išmintingi, peraugstai intelek-
tualiai pakile, kad sau ateitį pradė-
jus kurti paprastu sunkiu darbu ir
laipsniškai kilti augstyn.

Tokis dabartinės jauniosios kar-
tos nusistatymas yra pilnai supran-
tamas. Pastarųjų 25 metų laikotar-
piu technikos progresas padarė to-
kių suoli pirmyn, kad iš pagrindų
pakeitė mūsų socialį ir ekonominį
gyvenimą. Todel dabartiniai jaunai-
jai kartai neteko pergyventi tokių
sunkumų, tokių gyvenimo nedeckli-
jų, kokius pergyvenome mes, senes-
nieji žmonės. Dabartinė jaunoji
karta iš pat mažens priprato minkš-
tesnėse gyvenimo sąlygose augti bei
gyventi. Kuomet dabar prisena pa-
tiems pasirupinti gyvenimui, ku-
met susitinka su sunkenybėmis ir
kova už kasdieninę duoną, jiems
sunku su tokiomis sąlygomis susi-
gyventi.

Pagaliam kalti ir mūsų visu-
omenės vadai, kurie jaunimui gyve-
nimą perstato tik viską duodančiu
ir žadančiu, visiškai neprimenant,
kad jaunoji karta, taipgi privalo
ruoštis ir sunkioms pareigoms gyve-
nime, kad negali viską tik imti iš

gyvenimo ir nieko jam neduoti.
Priaugančioji karta turi būti aukl-
ėjama tokios filosofijos kryptimi,
kad netik gyvenimas skolingas žmo-
nėms patenkinanti pasilaikyma, bet
ir žmonės skolingi gyvenimui savo
pastangas. Kiekvienas turi suprasti
tą nepakeičiamą gyvenimo taisyklę,
kad patys žmonės sudaro gyvenimą,
o ne gyvenimas žmonėms laimę už-
tikrina.

Todel reikia pagirti gubernato-
rius Landono drasą, kad jis kaip
kandidatas į Jungt. Valstijų pre-
zidento urėdą, kalbėdamas į jaunuo-
sius republikonų partijos veikėjus,
priminė, jog klaidinga ir nesveika
pačių jaunųjų atečiai tikėtis be
jokių pastangų pasiekti gyvenime
bent kokio pasisekimo. Jis primi-
nė jaunajai kartai, kad valstybės
pareiga suteikti tik galimybes sa-
vistoviam pilieciui gyvenimui susi-
kurti, o savo ateitį, sau laimingą
gyvenimą privalo užtikrinti kiek-
vienas jaunas žmogus savo pastan-
gomis, savo iniciatyva ir darbu.
Pagrindiniai teisinga pastaba ja-
unajai kartai, Linkėtina, kad kiek-
vienas jaunas ir energingas žmogus
šito išmintingo patarimo pasinau-
dotų.

SENELIO KLIEDĖJIMAS

Buvusis Anglijos premieras ir
liberalų vadas David Lloyd George
pastaromis dienomis apsilankė pas
Vokietijos diktatorių Hitlerį. Senas-
sis Anglijos steitsmenas netik su-
rado Hitlerį tikriausiu angelu ir
pasaulio išganytoju, bet ir patikėjo
visam, ką Hitleris jam papasakojo.
Jis pasikalbėjęs su Hitleriu sužino-
jo, kad Dancigas yra grynai vokiš-
ka teritorija, o Klaipėdos kraštas
yra tiek vokiškas, kiek yra angliš-
kas Anglijos miestas Hull.

Zinoma, iš tokių p. Lloyd
George tikrinimų tik mūsų juoks
kiekvienas išmintingas žmogus, ku-
ris supranta, kad Hitleris negalėjo
kitaip seneliui pasakoti, kaip tik
savintis visa tai, ko dabartinė Vo-
kietija siekia. Idomu, tačiau, tas
faktas, kad buvęs gabus ir išmin-
tingas Anglijos steitsmenas suvaikė
jo iki tokio laipsnio, kad nesidrovi
savo klidėjimus pasauliui skelbti.

Netenka abejoti, kad p. Lloyd
George patarimus sudaryti Ang-
lijos-Vokietijos politiniai-karinę su-
tarti ir stengtis prie jos pritraukti
Franciją, Anglijos vadai paskaitys
tiek vertais, kiek yra vertos jo hit-
leriškos išvados apie Klaipėdos
krašto vokiškumą. Suvaikėjęs se-
nelis jau nesuivokia tarptautinėje
politikoje ir šiais savo klidėjimais
parodė pasauliui, kad garsiojo
Lloyd George jau nėra tarptautinės
politikos arenoje.

AMERIKOS MIŠKŲ GAISRAI

Kiekvienos vasaros metu Ame-
rikoje miškų gaisrai sunaikina šim-
tus tukstantų akrų miškų ir sudaro
kitokių apylinkių gyventojams
nuostolius. Šių gaisrų sudaromi
nuostoliai šimtus milijonų dolerių
siekia. Pagaliau, miškų gaisrai ne-
apeina ir be aukų žmonių gyvybė-
mis.

Ligi pereinio liepos mėnesio pa-
baigos Amerikoje buvo 10,906 miš-
kų gaisrai, kurie sunaikino 240,547
akrus miško. Šių gaisrų priežasties
tyrinėjimai parodė, kad 7,686 gais-
rus uždegė žmonų neatsargumas.
Daugiausiai šie gaisrai prasidėję
pakeleimis, kuomet per miškus ke-
liaujanti žmonės rūgstančius ciga-
retus ar cigarus meta į išdžiuvusias
miškuose samanas ar sausų lapų
kruvas. Kiti sukurta ugnį palieka ir
tokiais neatsargumas padėga nuosto-
lingus gaisrus.

Aplamai Amerika pagarsėjusi
savo gaisrais visame pasaulyje. Ne-
veltui amerikoni vadinami ener-
gingais statytojais ir degintojais.
Žmonių neatsargumas paprastai es-
ti priežastimi didelių ir katastro-
fingų nelaimių. O taip lengva žmo-
nėms atsargėjimais, būti. Kiekvie-
nam apsimoka prisilaikyti šio iš-
mintingo patarimo: *Atsargumas ge-
dos nedaro.*

Omaras Khajjamas.

Nadas Rastenis.

RUBAJATAI

(Tąsa)

IX

Sakai daug Rožių po Nakties pražydo:
Bet kas nuskynė vakarykštį žiedą?
Ir pirmas mėnuo, mums atnešęs Rožių,
Smogs Kaikobadą ir pakirs Jamšydą.

X

Ir lai sau kerta: mums nebus čia bado
Ir be Jamšydo ir be Kaikobado.
Žalys, Rustupas lai sau perkunuoja;
Jei kvies pietauti Hatimas, buk be žado.

XI

O man pakanka šio plataus dirvono,
Kur piemenėliai savo banda gano;
Čionai ir Vergas ir Valdivas lygus —
Taika telydi šios šalies Sultaną!

XII

Dainų knyga, pilna puodvynė Vyno,
Skani Pluta — pavėsy aržuolyno —
Ir Tu prie sūno man dainuoji dainą,
Ak, šicia žmogus tikrą laimę žino!

XIII

Vieni sau krauna auksą del Rytų, jaus,
Kiti vien laukia pomirtinio Rytus:
Grašius sau imkit o skolas palikit;
Toli dar bugnai, dar nėra pavojaus.

XIV

Skaistuoje Rožė į svečius atkako:
„Einu Pasauliui su šypsą“, ji sako,
„Tuoj plėskit mano gyvo šilko spurgą,
Ir sėkit sėklą, puoskit savo taką.“

XV

Vieni surinkę Aukso Grūdus žarsto,
Kiti juos vėjais vėl į žemę barsto;
Bet patys Aukso Dulkėmis nevirsta —
Žmogus numiręs nesugrįš iš karsto.

XVI

Vengioji Laimė, laukiamas kiekvieno,
Mažai ką lanko, ir kaip giedrą dieną
Nukritęs sniegas sausame dirvone
Bematant nyksta gausioje smiltyno.

XVII

I šį užburta pakeleivių Dvarą,
Kurio ir Naktį niekas neuždaro,
Sultanas po Sultano išdidžiai atvyko,
Bet jau išvyko it pralošę karą.

XVIII

Ak, Liutas Driežą laikęs už kaimyną,
Jamšydu valdant ir gerksnojanč Vyną,
Jamšydas miega; nė šoku ant kapo
Bahramas kelti jo jau nemėgina.

XIX

Ar raudonesnė Rožė kur žydėjo,
Kaip ten kur Rykis kruvinai mirdėjo?
Ir Hijaicantai į žieduotą daržą
Nuo praklinių galvų juk nuriedėjo.

XX

Matai šį žalią virkščių Vynuogyną?
Jis Upės Lupą didingai dabina.
Ant jos mes rymom: atsargiau rymokim;
Keno ji kitkart buvo, kašgi žino?

XXI

Pilk Maile Vyno; jis šia Dieną gina
Nuo Vakarykščios Atgailos ir skina
Rytojaus Baimę Ryt! — su Septyniomis
Tukstantims Metų skrosiu per žvaigždyną.

XXII

Daug mylimųjų mus grakščiai žavėjo,
Vynuogių skyščius gerti mums padėjo:
Išgėrė Taurę vieną-kitą kartą,
Ir tyliai gulti pavieni išėjo.

XXIII

Mes dar linksmai nupai gerksnojam Vyną,
Jų aplieštam Butė; dar mums dabina
Žiedai takus: bet greit ir mes nužingsim
Po žemės Lova — kloti Lovą — kam? Kas žino.

XXIV

Ak, sunaudokim ką Butis mums siūlo —
Nes Laiko Girnos mus į Dulkės mala!
I Dulkės virtę Dulkynė gulėsime
Be Vyno, be Dainų — be jokio galo!

XXV

Vieni šiandieną žemės lobio ieško,
Kiti vien tiki Ryt laimėti viską;
Tamsybės Bokšte Giltinė, jiems skelbia:
„Kvailiai! Nei Čia nei Ten nelaukit nieko!“

XXVI

Ak, daug šventųjų ir žinių užėjo,
Apie Abu Pasauliū tiek kalbėjo;
Bet Vėjai jų žodžius plačiai išblaškė,
Ir Smiltimis jų Burnas užakėjo.

XXVII

Ir aš jaunystėj daug giliai galvoju,
Pas Mokslinečius ir pas šventus buvoju,
Klausyti argumentų; bėt išėjęs —
Pro tas pačias Duris — ranka numojau.

XXVIII

Kartų su jais aš mokslo grūdus sėjęs,
Kartu su jais ir diegus išauklėjęs,
Dabar aš piauau tik tokią ve mantą:
„Upe atplaukęs, išplasnou Vėjais.“

XXIX

I šį Pasaulį ne iš savo noro,
Be supratimo, Kam, Iškur — ką gerą
Atlikti — aš tingiai-vingai atpludau,
Ir nežinau Kur vėl iš čia jau varo.

XXX

Kodel čia siuntė be atsiklausimo?
Kodel Ten siuncia vėl be pranešimo!
Ak, daug Taurių užginto Vyno reikia
Išgerti užliejimui įzeidimo!

XXXI

Iš žemės Yščiaus per Septintą Angą
Iškiles, sėdau prie Saturno Lango,
Ir daug Mazgų atnarplėnu Kelionė —
Tik ne Svarbiausį žmogaus Buvio Mazgą.

XXXII

Ten buvo Duryš — Raktas joms netiko;
Per ploną Sydrą nesimatė nieko:
Apie Tave-Mane kalba pradėta,
Ir ta kalba neišgirsta nutruko.

XXXIII

Jura ir Žemė mums neprasizijoja,
Kokia Galybė Saulės surykioja;
Ir pats Dangus tik rodo savo ženklus,
Kurios Diena arba Naktis užkloja.

XXXIV

Kas link Tavęs Manyje: Uko Plaukus
Skleidžiau, ieškoju Zvakės; ir nelaukus,
Lyg iš šalies kas slaptinai prabylo —
„Ak, Tavyje Aš amžinai apakus!“

XXXV

Tuomet aš klausiau nebylaus Uzbono,
Gal jis Slaptybės mūsų buvio žino?
Ir Indo Lupos man į Lupas tarė:
„Gerkl! — Miręs niekas čia juk neateina.“

XXXVI

Gal Molio Indas, kuris tiek daug žino,
Ir pats gerksnojo, jautė ir gyveną?
Ak, jo tos pilkos, tylios-gilios Lupos,
Jau daug bučiuotos, dar bučiuos nevieną!

XXXVII

Mačiau aš kartą Puodžių pamažėli,
Prie kelio, minkant slaptabalsį Molį,
Kuris maldingu liežuviu niurnėjo:
„Tiktai palengva mane minkyk, Broli!“

XXXVIII

O, paklausyk — tik minutę! Na, ve,
Jie šito Molio grumtą suformavę
I nelaimingą šio pasaulio Tvarą,
Žmogum vadino, dar ir vardą davė!

XXXIX

Taures pripylė mes nuliejam Vyno
Ir tiems kurie jau žemės Lovoj tuno;
Ir nę kartą jų burmoji žarijų
Iki šiai dienai jis neužgesino.

XL

Kaip austant Tulpė noriai Lupas kečia
Ir geria rasą, taip gerksnok ir tu čia,
Pakol Dangus tavęs tyliai ant žemės
Ir išgertos Taurės dar neapverčia.

XLI

Nesuk galvos apie Dievus ir žmones,
Lai eina vėjais ateities svajonės:
Ileisk pirštus į nešukuotus plaukus
Davėjo Vyno: Buvis tik klajonės.

XLII

Jei baigsis Vyno-Lupų idealas
Kur slepiasi Visko ir Pradžia ir Galas —
Manyk esi šiandiena kuo tu Vakara
Buvai, tai Ryt tu busi tas pas Melas.

XLIII

Ir kai tamsiųjų gėralų Kurėjas
Tave užtik kur Upę blasko Vėjais,
Ir siūlys Taurę tavo Sielai gerti,
Tai Ji ištuštins ją nesibiaurėjus.

(Daugiau bus)

Lietuvos-Vokietijos Pasienio Judėjimas

Lietuvos-Vokietijos pasienio gyventojų prekybos susisiekimui įvesta nauja tvarka. Inesamiems ir išnesamiems pinigams tikrinti. Vokietijos pasienio kontrolė jų gyventojams, vykstantiems ir mūsų pusę, leidžia išsinešti 3 markes, jei turi sienai pereiti kortelę, ir 5 markes, jei turi maistui pirkti kortelę. Liet. muito kontrolės valdininkai leidžia vykstantiems į Vokietijos pusę kortelę per dieną išsinešti 15 lt. Išsinešantis klausiamas, kiek jis išsinešė pinigų. Daugiau išnešti nei nustatyta draudžiama. Žmogus pasisako turįs 15 lt. Tiek įrašoma į baltą kortelę, kurioje dar įrašomas sienai pereiti kortelės numeris. Nuėjus į Vokietijos pusę, vėl sutinkamas klausimu: „Kiek turi pinigų?“ Vokiečiai duoda žalios spalvos kortelę su įrašu, kiek atsinešė pinigų. Grįždamas tą kortelę atiduoda vokiečių muitininkams ir pasako, kiek išsinešė pinigų. Kortelėje atžymima ir kortelė paliekama pas juos. Grįžę į Liet. pusę atiduoda muitininkams baltąją kortelę ir čia pasako, kiek jis parsinešė pinigų. Vokietijos gyventojai, išvykdamai į mūsų pusę, gauna iš savo muitinės baltą kortelę. Atvykę į mūsų pusę pasisako, kiek atsinešė pinigų ir gauna žalią kortelę, grįždami ją atiduoda ir pasako, kiek išsinešė pinigų. Tokie formalumai vedami, kad būtų galima vesti atsiskaitymą, kiek vienos ir kitos pusės gyventojai išnešė pinigų.

Kai kurie žmonės patikrina, ar tikrai išsinešė pinigų tiek, kiek sakosi ir kiek teleista. Kitas krato labai kruopščiai, net ligi basų kojų, kitus tik paviršutiniškai. Kratomas daryti yra atskiri kambariai vyrams ir moterims. Moteris kratoma moterų valdininkais. Vokiečių pusėje į pinigų išnešimą kreipiamas daugiausia dėmesio ir stropiau išsinešėjį kontroliuojami. Tikrai pasitaiko sąžiningų žmonių. Štai kontrolės valdininkų paklaustas Vokietijos gyventojas, kiek jis išsinešė pinigų, atsako:

— Ar richtig reik sakyt, kiek nešuos?

— Aišku, kad richtig, — pastebi muitinės valdininkas.

— Ja, aš turiu 12 markių...

Valdininkas išplečia akis, klausia, kaip jam pavyko tiek atsinešti. Štai kaip pavyko:

— Musų valdininkams sakiau, kad tris markes. Tiek įrašę į kortelę. O aš turiu 12 markių...

Panašiai padaro ir musiečiai. Vienas pilietis, paklaustas, kiek jis nešasi į Tilžę pinigų, drąsiai atsakė, kad turįs 2 lt. Valdininkai patikėjo. Vėliau iš kitų, kartuėjusių, paaiškėjo, kad jis turėjo 30 lt. Vokiečių valdininkams pasisakė teisingai.

Kiek Vokiečiai Atsineša Pinigų.

Idomu ilgą laiką pabuti prie muito kontrolės stalo, kai registruojami atėjusiųjų atsinešti pinigai. Ateina senučiai, lazdele pasiramšėję, silpnai prigrūdinti, ir valdininkų klausimą, kiek ji turi pinigų, greitai atsako:

— Penkis trečiokius...

Vadinasi, ji atsinešė pusę markės. Prieina jaunuolis, ir sakosi turįs tik 10 pfenigų. Daugiausia ateinančių neturi jiems leisti atsinešti nė tų trijų markių. Musiečiai išsineša daugiau. Retas išsineša su dviem litais ar keliais centais. Dangu-

Biblijoje 10 Silkinų Skarelių.

Pav., viena senučiai iš Pagėgių valsč. kiekvieną šventadienį eina į Tilžę „melstis“. Nešasi glėbį knygų, jų tarpe ir bibliją. Išeidama visuomet sako nesinešanti nė cento. Grįždama atsako, kad nieko neparsinešanti. Kartą „maldininkę“ muitininkai patikrino. Išžiūrėjo visus rybus ligi pat nuogo kūno. Nieko nerado. Pavartę bibliją ir joje rado ypatingai meistriskai suklota 10 brangių silkinų skarelių. Dabar tą gudrį „maldininkę“ kiekvieną kartą tikrinama.

90% Ateinančių Kalba Lietuviškai.

Nepaprastai kreipia dėmesį ateinančių iš anos pusės žmonių kalba. Tiek būnant Kybartuose, Naumiestyje, Slaviukuose, Smalininkuose ir Panemunėje ir kituose punktuose, teko nustebti, kai atėjo iš Vokietijos gyventojai su mūsų valdininkais kalbasi lietuviškai. Žinoma, jų kalba labai suvokietinta, bet lengvai suprantama, kaip suprantama kalbant tikrąjį klaidėdį. Iš senučių žmonių beveik 100% kalba lietuviškai, tik dalis jaunuomenės — vokiškai. Bet ir čia būna kuriozų. Vienas 16 metų vyras sulaikytas su dviračiu. Muitininkas jį klausinėja vokiškai. Vyrukas atsakinėja vokiškai. Muitinės valdininkai pradėjo savo tarpe tartis, ką su tuo vyruku daryti. Vyrukas išsikišo į jų kalbą „lietuviškai“. Tokių atsitikimų gana daug. Musų valdininkas pradeda atėjusį kalbinti vokiškai, o tas patyly, pasižiūrį į valdininką, nusišyso ir švelniai taria:

— Poauli, aš moku ir lietuviškai šnekėti, bet anoje pusėje (parodo į sieną) tik vokiškai...

Per kelias dienas, kiek teko susitikti su atėjusiais iš anos pusės, matyti juos kalbant su mūsų valdininkais, drąsiai gali sakyti, jų 90% kalba arba suprantama lietuviškai. Musų muitinės ir policijos valdininkų dalis moka vokiškai.

Atslugsta Buvusieji Įtempti Santykiai

Mūsų pasienio gyventojai apie dvejus metus tiesiog vengė eiti į Vokietijos pusę, nes jie, kaip lietuviai, budavo plius-tam, kartais net veiksmu įžeidžiami. Ypatingai vengė eiti į Vokietijos pusę mūsų žydai. Dabar Eitkuruose, Širvintoje, Tilžėje, ypač Tilžėje, kur tiek daug matyti uniformuotų, niekas šiandien ir lietuvių šnairiai nepažiūri, visur stengiamasi mandagiai patarnauti, padėti. Visose parduotuvėse rasite tarnautojus, kurie, matyti, tyčia parupinti aptarnauti klientus iš Lietuvos. Į lietuvišką sveikinimą atsako lietuviškai, kainas, prekių pavadinimą ir kit. lietuviškai, nes restoranuose ir kavinėse taip pat lietuviškai susikalbama. Vokietijos



ISTORINĖ BIRŽŲ PILIS. Iš jos didysis Lietuvos etmonas kunigaikštis Jonušas Radvila prieš kelis šimtmečius ėjo Lietuvą nuo priešų ginti.

valdininkams jau atsauktas draudimas eiti į Lietuvos pusę. Jie gausiai čia lankosi. Musų žydai iš Kybartų, Naumiesčio, taip pat drąsiai vaikšto į Vokietijos pusę. Jų niekas neužkabina, lygiai juos aptarnauja. Visi rodo norą gražiai sugyventi ir uždirbti. (L. A.)

J. K. Beleckas.

Maurai ir Ispanai

Ispaniją pasaulis pažino apie 7 šimtmečius prieš Kristų, o trečiame šimtmetyje ją lankyti pradėjo tada buvę galingi romėnai, kad iškraptstyti ten įsitiprūnij sau pavojingą priešą, Kartagenos karvedį Hannibalą.

Hannibalą nusikratę romėnai užkariavo ir pačią Ispaniją ir valdė ją per 600 metų. Romos galybė sugriuvus, vakarietų Europą užplūdo nauji atėjūnai: Vandalai Gotai, Frankai ir kitokių padermių žmonės, kurių marsišiais ir karingiausiais buvo Germanai. Iš Frankų giminių vėlesniais laikais susiformavo tauta Frankonų, vėliau pasivadavusių Francuzais, o kitos atėjūnų giminės suformavo tautą Angelių arba šiandieninių Anglių. O Gotai vakariniai (Vizigatai) įsiveržė į Ispaniją, kurią buvo apgyvenę Iborai ir Keltai (Celtai). Kadangi Gotai buvo marsišni ir skaitlingesni, todėl jie savo kariškų vadus skyrė karaliais ir taip susikūrė monarkija ir laikams bėgant išsivystė Ispanų tauta iš atėjūnų mišinio. 600 metų po Kristui Ispanija priėmė krikštą ir tapo krikščioniška valstybe.

Laikams slenkant į Europą pradėjo veržtis Mahometo tikybos išpažintojai. Į Ispaniją įsiveržė mahometonai arabai ir berbai. Jie atėjo iš Afrikos šiaurinės dalies vadinamos Mauroha (dabar Marok). Nuo to ir įsiveržėliai mahometonai pavadinti Maurais. Maurai buvo stipresni ir karingesni, krikščionys ispanai atsispirti negalėjo. Maurai skleidė savo tikybą ir plėtė savo kultūrą. Pristatė daugelį savo stiliaus rūmų ir pilių, kurių viena vadinama Alhambra (raudona pili) ir šiandien yra Granadoje.

Šimtmečiams praslinkus, Ispanijos karaliai įkalbėti kaimynų krikščionių, pasirijo mahometonus išvaryti. Maurai griežtai ginklo ir prasidėjo namis karas. Ispanams talkon atėjo pulkai krikščionių iš kitų valstybių. Dabar maurai atsikaršė negalėjo ir turėjo iš Ispanijos trauktis į ten, iš kur buvo atėjo — į Mauroką, Afriką. Karas baigėsi 1492 m. karaliaujančiam Ferdinandui ir Izabelėi, ir Ispanija vėl tapo krikščioniška.

Išvarius maurus, Ispanijai buvo lemta pralobti ir pagarsėti. Tais pačiais metais karalienės Izabelės apsupintas neturtingas Italų kilmės žmogus

Kristupas Kolumbas (ispaniškai: Cristoforo Don Colon) atrado naują pasaulį ir išplėtė Ispanijos kolonijas Amerikoje, iš kurios ėmė blyrėti auksas ir sidabras. Ispanija lobo ir puikio: Ispanijos galybės ėmė bijotis jos kaimynai. Bet viskas baigiasi. Anglijai sunaikinus jos didįjį laivyną „Ispanijos armadą“, baigėsi ir jos puikybė.

Praslinko 444 metai ir vėl Ispanijos istorija susidūrė su maurais ir Mauroka. Šių dienų liepos mėnesyje iš Maurokos Ispanijon įžengė maurų pulkai su revoliucionierių vėliava. Ir vėl prasidėjo karas ispanų su maurais. Kuo dabar karas baigsis, niekas pasakyti negalėtų. Tik netolima ateitis pasekmes parodys.

V. S. Jokubynas.

Lietuvos Bolševikams Nesiseka

KAUNAS. — Nežiūrint to, kad Lietuvos bolševikai, skatinami Kominterno, deda visas pastangas plačiasias mases paraukti savo pusėn, tačiau jiems labai nesiseka. Svarbiausios nespasisekimo priežastys, kad Lietuvos liaudis gerai žino, ko susilaukė įvedus krašte jų tvarką, o antra, kad valstybės saugumo organai gana sėkmingai sugeba naikinti bolševizmą lizdus — nuolat likviduodami jų slapstas spaustuves, literatūrą ir kitką.

Lietuvoje bolševizmo skleidėjais buvo ir tebėra didelė daugumoj žydai. Žydų tautybės piliečiai daugiausiai paskleidžia bolševistinės literatūros, aktyviai dalyvauja visokiose riaušėse ir t. t. Štai ir 26 rugpjūčio pas labiau įtariamus kaunietis bolševikus buvo padaryta kratos ir rasta nemažai literatūros, o pas žydą E. Rozovskį, Ugniesių g. 1 Nr., rasta net kiti visokių atsišaukimų bei instrukcijų, bet ir rašomoji masinė, du foto aparatai, septyni kilogramai raidžių spaustuvei, įvairių dažų, daug paruošto lapelių spausdinimui popierio ir kt.

Bolševikai nuduodami skriaudžiamųjų užtarytojais, kiek galėdami stengiasi sukelti žmonių nepasitenkinimą esamąja padėtimi ir kursto prie riaušių bei streikų, bet retai kada jiems tepavyksta pasiekti pageidaujamo tikslo. Paskutiniuoju laiku buvo rimtai ruošiamasi sukelti riaušes rugsėjo 1 d., apie ką iš anksto buvo plačiai skleidžiami gandai. Kai kurios bailesnės moterys net buvo prisipirke didesnę atsargą duonos ir kitų maisto produktų, nes plito gandai, kad riaušių metu kepyklos nedirbs ir krautuvis bus uždarytos. Tačiau tai taip iš anksto garsinta „baisių“ rugsėjo 1 dieną kaž kodėl praėjo visai ramiai.

Tėvynainis.

Mokslininkai Nerimsta

I kasdienį pilką žmonių gyvenimą mokslininkai, paprastai, mažai kišasi. Savo proto darbus ant kilnaus mokslo altorius kraudami, jie tik atitraukia ir šalta akimi į politikos ir valdžios darbus žiūri, ar visuomenės judėjimą bei suirutes seka. Musų dienų gyvenimas, tačiau, tokia baugia ateitimi pritvinkęs, kad nerimastis ir mokslo vyrus pradėjo griebti. Jie jau pastebi, kad mokslo vaisiai ir išradimai pilką žmonių gyvenimą pagrindiniai keičia. Pagerintos mašinos iš darbininkų atima darbą, o pagerinti ginklai neatsakomingsiems diktatoriams ir rankas įbruka baugią galia, kuri visą kulturingą žmonią gresia pražudyti.

Prof. C. E. M. Joad knygoje „Return to Philosophy“ (Sugrįžimas Prie Filosofijos) sako: „Nesugebėjimas įvykių risti, tai viena didžiausių dabartinės žmonijos ligų. Pavyzdžiui, žmonės ramiai žiūri į bedidėjantį pasiruošimą juos naikinti; žiūri be baimes, net su džiaugsmu. Miniomis suplaukiama pasižiūrėti juokais ore besikaujančių lėktuvų. Tūkstančiai tetrų parodo kaip metoma bombos, šaujama kanuolės, leidžiama torpėdos, purkščiama nuodingos dujos. Tačiau, niekas ne protestuoja. Pagrindžiausia žmogaus jausmu yra save apsaugoti, bet tie vaizdai nė vieno nepajudina šitoki pasiruošimą sustabdyti. Kodėl? Todel, kad žmogus šiandien nebemoka įvykių surišti. Minioms neatina į galvą, kad visos tos naikinimo priemonės galės būti prieš jas pavartotos. Tiesa, gal ne tos, į kurias jos tą valandę žiūri, bet kitos, panašios, gaminamos už tūkstančių mylių.“

Siomis dienomis Anglijoje įvykys Mokslo draugijos suvažiavimas, tačiau, parodė, bent mokslo vyrai prie filosofijos grįžta ir įvykius pradeda risti. Brestas mintis, kad mokslas nėra nuo gyvenimo atitraktas, augstas ir kilnus tikslas, bet pajėga. Tai kirvis, kuris ir triobas stato ir galvas kerta. Panašios mintys skersavo ir tų mokslininkų galvose, kurie buvo susirinkę švęti 300 metų Amerikos universiteto Harvard sukaktuves. Buvo net išleista suamymas kurti „Išminties Teisma“, kuris valstybės galvoms teiktų pamokų kaip mokslo būdą gyvenimo ir valdymo klausimus risti. Pasiskaitykime keletą minčių, kurios buvo Anglijoje pareikštos.

Žemės ūkio ministerijai patarejas, Sir A. Danies Hall, sakė: „Mokslas tai galia. Bet mes nepasvarstome kam tą galia patikėti ir kuriems tikslams ją vartoti. Gamtybos priemonės pagreitinę, mes pasidarėme gaminių perversį ir nedarbą. Karui vesti budus patobulinę, mes valdžioms ir rankas padavėme negirdėtą galia naikinti. Dabar didžiausias pavojus glūdi pagundoje, kuriai gali pasiduoti tų mokslo įteiktą galia valdantieji. Kontrolę pasigriebę, jie gali bile žmonių valios pasireikšimą užgniaušti. Seniau, kiekviena autokratija būdavo revoliucijos priešinga. Bet prieš kulkosvaizdžius ir dujų bombas kas šiandien kėsintys sukilimą ruošti?“

Mokslininkuose kilančių nerimavimų nusidžiaugęs, chemikų draugijos pirmininkas, prof. J. C. Phillip, pareiškė: „Manykime kas sau ką norime, bet chemikams ir mokslininkams bendrai jau laikas savo svorį pastatyti prieš kryptis, kurios ir mokslą ir civilizaciją velka žemyn, o mums paliktus žmonijos proto ir sielos turtus purvais apdrapsto.“

Mokslininkų žurnalo „Nature“ (Gamtą) redaktorius, Sir E. Gregory, nurodė: „Musų dienų pasisekimai technikoje ir moksle pranašauja naują ekonominę santvarką, ir privaltų būti pavartoti teisingos įtakos visoms svarbesnėms valstybinės politikos linijoms. Bet ką matome? Politinės ekonomijos žinovai, išrodo, nesugeba šią naują mokslo galia su tautos reikalais ir žmonių gyvenimu suderinti. To pasekoje turime gaminių perversį ir nedarbą, o mokslo vaisiai vartojami karinėms tikslams.“

Kas daryti? Į klausimą dalinai atsakė prof. Hogben, kuris ragino daugiau dėmesio kreipti mokyklose į mokslo skiepimą. Musų dienų švietimo tikslai, sako, privaltų sukelti verstimi pasigiminti ir tokių politikos vadų, kurie naujas žmonijos gerovei galimybes suprastų, ir tokių piliečių, kurie mokėtų vadais pasirinkti tik tuos, kurie žinotų kaip mokslą su visuomenės gyvenimu kurbiniu būdu risti. Tai mintys mokslininkų to krašto, kuriame laisva mintis dar nėra užgniaužta. Ką mokslininkai galvoja Vokietijoje, Italijoje, Rusijoje nežinome, kaip nežinome ką ištiko savo širdyse milijonai vokiečių, italų ir rusų šiandien mano, kasdien kariskai mąkstomų ir karui ruošiamų. Geruoju mokslininkams niekas galios nepadaus. Tačiau, aišku tai tų milijonų mąkstomų vyrų gyvas reikavimas daugiau šalto mokslo pro jė tautų santykiavimą įvesti, negu dabar yra. Olandas Huijzinga savo knygoje „Rytojaus Šešelyje“ rašo: „Mes gyvena-

me iš proto išskrausčiame pasaulyje, ir tą visi gerai žinome.“ Todel yra vilties išsigydyti, nes bloga tik tai, kuris nežino, kad jis serga. Ir mokslininkai, kurių išradimai, galima sakyti, musų pasaulį „iš proto išskraustė“, nes medžiaginį pagrindą grynai perkeitę, gal ras atitinkamų vaistų vėl sveikatą sugrąžinti.

Savo dalį, aišku, ir Lietuvos mokslininkai privaltės atlikti. Jų ratelis, dėja, mažas, o darbas didelis. Agronomai ir žemės ūkio žinovai, pavyzdžiui, privaltų taip žemdirbystę Lietuvoje sutvarkyti, kad padariai ir Lietuvos du milijonų gyventojų išpenėtų ir dar lėšų perlektius liktų pasipirkti svetuto, ko Lietuvoje negalima pasigaminti. Inžinierių, pramonės ir prekybos vadų uždaviniai privaltų būti visas Lietuvos galimybes suvartoti gyventojus turinturi ir jų gerovei kelti ir taip pat suorganizuoti atatinamą įstaigų tinklą vidaus ir užsienio prekybai. Kalbininkams stovi uždavinys sudaryti tokią rašomą kalbą, kuri visai tautai būtų lengvai pramokstama, visiems Lietuvos piliečių reikalsams būtų praktiška, ir aptarnautų visus kultūros ir švietimo reikalus. Politikos vadai privaltų tokias gyvenimo sąlygas patikrinti, kuriose švietimo reikalai, žemės ūkio, pramonės ir prekybos vadai laisvai, tautos būdriųjų reikalų, krypities prisilaikydami, mokslo dvasia savo darbą vadytų.

Mokslas yra galia. Moderniškame pasaulyje tik tos tautos išliks sveikos ir gerovėje kils, kurios savo gyvenimą ir santykius mokslo dvasia „rems. Taip bent Amerikos ir Anglijos mokslininkai savo suvažiavime siemet tarė. Jie žmonijai sakė: „Tik mokslui galia padavusi, busi išganyta.“

Vyt. Širvydas.

500 Metų Nuo Spaudos Atsidimo

Siemet sueina 500 metų nuo didžiausio įvykio žmonijos kultūriniam gyvenime. 1436 m. kad Gutenbergas pradėjo pirmuosius bandymus spausdinti knygą.

Gutenbergas gimė Mainze, apie 1400 m. Tikra jo gimimo data liko neišsiskaita. Taip pat nedaug težinoma ir apie jo jaunystę. Tiek težinoma, kad jis kilęs iš senos garbingos giminės. Jo tėvą vadino Frile (Fridrichu) „zum Hansenfleisch“ — pagal pavadinimą namo, kurį jis turėjo. Gutenbergas motina ištėkėdama gavo pasogos dvirą. Iš čia ir kilo pavardė „zum Gutenberg“. Vienaime rašinyje išradėjas taip rašė: „Aš Hansenfleischas jaunesnysis, dar vadinamas Gutenbergu“. Vėliau jis galutinai pasirinko Gutenberg, arba lotytiškai Bonemontanus pavarde.

Ilgiau pagyvenęs Strasburge Gutenbergas apie 1434 m. grįžo į Mainz. Jis gamino veidrodžius ir dirbo prie kelių išradimų. 1438 m. du piniguočiai Andreas Dritzenas ir Andreas Heilmanas davė jam pinigų eksploatuoti išradimams. Tais pat 1438 m. Dritzenas mirė. Iš likusių archyvuose aktų apie teismo bylą, kurią Gutenbergas turėjo su Dritzenu palikuoniais, žmonijai pavyko šį patirtį apie išradimo istoriją. Jau per bylą teisme buvo kalba apie medinių spausdinamų raidžių paketimą metalinėmis.

Pašibaigus bylai, kurią laimėjo Gutenbergas, Avignonu auksakalis Prokopas Waldfinkams bendrai jau laikas savo svorį pastatyti prieš kryptis, kurios ir mokslą ir civilizaciją velka žemyn, o mums paliktus žmonijos proto ir sielos turtus purvais apdrapsto.“

Pirmoji Gutenbergas išleista spausdintoji knyga išėjo 1446 metais. Tai — Sibijos knyga. Paskui išėjo Elijo Donato lotyniška gramatika, vadintoji Donatu, kuri vėliau kelis šimtmečius buvo vadovėliu mokyklose. Po to išėjo 1448 m. kalendariorius yra pirmą knygą, kurioje tiksliai nurodyta išleidimo data.

L. A.

Madrido Kasdieninis Gyvenimas

Skaitar žinias iš Ispanijos atrodo, kad ten kitokio gyvenimo nebėra, kaip tik — karas, jokių kitų rūpesčių ir interesų nebėra, kaip tik tie, kurie riejasi su siaubingais įvykiais. Visą kraštą apėmė liepsna, visas kraštas plusta kraujuose, — tame liepsnos ir kraujo tvane tartum nebegali būti nei šypsnio, nei pramogos, nei tų visų taikaus gyvenimo pasireiškimų, iš kurių žmonės pasirenka, kas jam prieinama, miela ir butina.

Užsienų spaudos korespondentai rašo, po ilgesnės pertraukos į Europos miestus vėl pradėjo ateiti ispanų laikraščiai, nors nevisai reguliariai. Tų laikraščių išvaizda parodanti, kad ten gyvenimas nuėjo nuo bėgių ir atsidūrė ant kažkokios bedugnės kranto: vietoje 8, 12 ar 16 pusl. laikraščiai beiseina 4 skystų puslapių, prastai surinktų, suodintų, tartum tik dabar pabuvusių parako dumuose.

Ir turinyje esą jausti parakas: pranešimai iš karo lauko, papildomos mobilizacijos, kariuomenei tiekimo įsakymai, atsisaukimai, kautynės žuvusiųjų sąrašai ir kt. Tačiau, jų tarpe mirga ir gyvenimo smulkmenos.

Užsienų spaudos korespondentai, atpasakodami dabartinių Madrido laikraščių turinį, be ko kito pamini ir „socialistų ir komunistų laikraštinių sąjungos“ atsisaukimą sudaryti „spaudos batalioną“. Tas batalionas jau įsikūręs ir jame esą apie pusantro šimto laikraštinių iš Madrido, Barcelonos, Valencijos ir Sen Sabastiano. Prie atsisaukimo pridėta, kad spaudos batalionui labai didelį palankumą parodė generalinė darbo federacijos ir Iberijos anarchizmo federacijos chunta, t. y. valdyba. Tų dviejų organizacijų antspaudai igi jo beveik valdiškos reikšmės. Jie dedami net valdžios įsakymams. Dabar Ispanijoje be kraštutinių kairiųjų sindikalistų ir anarchistų pritarimo nieko negalima daryti.

Iki sulaukus progos patekti į kautynes, dalis to bataliono laikraštinių karo lauke dirba savo profesijos darbu: leidžia žurnalukus, humoristinius lapelius, laikraštukus, pavadinus labai karingais vardais: „Nenugalimas“, „Kovotojas“, „Nesigdinamas“. Tą spaudą vyriausybinių lektuvai kartais išmėto sukilėlių užimtose vietose.

Iš Madrido spaudos esą matyti, kad anarchistai ir sindikalistai jaučiasi nedaug teturi ispanų visuomenės simpatijų. Jie iš kailio neriasi norėdami įrodyti esą geri patriotai, valstybiskai nusistatę žmonės. Visai neseniai jie skelbė kovą valstybei ir privatiškai nuosavybei, dabar, pasak vaizdingo korespondento paliginimo, tie Sauliai staiga virstę Pauliais. Madrido spaudoje idėtas jų jungtinio komiteto būdingas atsisaukimas į „smulkniąją ir vidutinąją buržuaziją“. Tą atsisaukimą pradėdą karčių nusistatėjimu: esą, kodėl jų taip biją ir, taip jiems nepasitiki amatininkai, kuklus pirkliai, darbo inteligentijos atstovai? Jie, anarchistai ir sindikalistai, esą, kovoją tik prieš tuolius, stambius dvarininkus, imonininkus, kurie gyvena iš kitų prakaito, bet darbuotojus, net iš buržuazijos tarpo, jie labai gerbia. Del to jie kviečia po bendrą vėliavą kovoti išvien.

Matyti, kad šimtai sušaudytų „gerbiųjų“ darbuotojų padarė reikiamą įspūdį ir atsisaukimas į sušaudytųjų artimuosius nelabai sutirštins anarchistų ir sindikalistų eiles.

Nežiurint pilietinio karo siaubo, iš Madrido laikraščių esą matyti, kad kasdieninis gyvenimas einąs savo vaga. Laikraščiai nuolat deda valstybinės loterijos laimėjimų lenteles, gal but, Madride, Puerta del Sol aikštėje minios žmonių stovi ir laukia, kokius laimingus numerius parodys šviesų transparantas. Kaip ir kas vasarą, dramų ir operos teatrai uždariai, bet Madrido laikraščiai rašą apie jų atidarymą, apie naują repertuarą, apie pasirodysiančias naujas meno jėgas. Madride ir Barcelonoje veikia keli kabaretai su „turtiną programa“, su solistais ir solistėmis, su klaukais ir kitokiais to verslo žmonėmis. Viskas, kaip paprastai, tik jų skelbimuose pažymima, kad dalis pajamų skiriama fronto ar bet kurios karo ligoninės reikalam. Madride „Trionone“ esąs kažkoks ne

Inžinierius Bielskis Mirė Lenkijoje

Senųjų Lietuvos visuomenininkų, pradėjusių anais priešpauos laikais lietuvių tautinius darbus dirbti, eilės retėję. Vienas po kito keliauja į amžinąjį, šiandien bent tiek pasitenkinę, kad turėjo laimės būti liudininkais savo darbų vaisiaus — įsikurimo Nepriklausomos Lietuvos.

Lietuvos laikraščiai praneša, kad rugsėjo mėnesio pradžioje mirė Varšavoje žymus visuomenės veikėjas inžinierius Vaclovas Bielskis. Velionis buvo išvykęs gydytis į Zakopaną, bet pakeliui mirė Varšavoje, kame laikinai bus ir palaidotas, kol bus atlikti visi kuno pervaizdai į Lietuvą reikalingi formalumai ir gautas leidimas.

Kas Buvo Vaclovas Bielskis.

Vaclovas Bielskis gimė 1870 metais, Raseinių apskrityje, mokytojų šeimai. Iš pradžių mokėsi Šiaulių gimnazijoje ir būdamas aštuoniasdešimties klase darbuoto slaptuose marksistinės krypties gimnazistų rateliuose, kuriuos organizavo V. Janavičius. Baigęs gimnaziją, ėjo mokyklą Petrapilio universitete, paskui technologijos institute, kurį pabaigė 1896 m. Universitetą dalyvavo ir bendrose studentų kuopelėse ir lietuvių studentų draugijoje (drauge su Jonu Vileišiu, S. Lukaškiu, V. Čepinskiu, Povilu Višinskiu, Andriumi Bulota ir kit.). Baigęs technologijos institutą tarnavo Rusijoje geležies gamybos fabrikuose. 1905 m. V. Bielskis buvo suimtas, bet vėliau, Rusijos valdžiai paskelbus amnestiją, paleistas.

Nuo 1905 metų V. Bielskis gyveno Šiauliuose. Drauge su K. Griniu ir Pov. Višinskiu jungtinio komiteto būdingas atsisaukimas į „smulkniąją ir vidutinąją buržuaziją“. Tą atsisaukimą pradėdą karčių nusistatėjimu: esą, kodėl jų taip biją ir, taip jiems nepasitiki amatininkai, kuklus pirkliai, darbo inteligentijos atstovai? Jie, anarchistai ir sindikalistai, esą, kovoją tik prieš tuolius, stambius dvarininkus, imonininkus, kurie gyvena iš kitų prakaito, bet darbuotojus, net iš buržuazijos tarpo, jie labai gerbia. Del to jie kviečia po bendrą vėliavą kovoti išvien.

1915 metais vokiečių kariuomenei užėmus Šiaulius, išvažiavo į Petrapilį. Čia kartu su M. Januškevičium, A. Bulota, G. Liutkevičium ir Vl. Zubovu į

paprastas juokdarys, Paulino Čiko, kuris šaržuojas sukilėlius generolus ir atvaizduojas gen. Llano kalbantį per radio, — ta kalba nepaprastai juokianti žiurovus. Issijusę veikia ir kitų nematografai. Pagal El Sol skelbimus, Madride jų esą apie 40. Daugiausia patiekiamos dektektvinės, taip pat kariškos filmos. Beveik visi kina rodą naujausias kronikas iš karo lauko.

Be bulių kovos ispanai negali gyventi jokiais aplinkybėmis. Ir štai Madrido laikraščiai skelbia apie busimą sensaciną „korridą“ cirke, dalyvaujant garsiam torreadorui Alfonso Miguelui, kuris, esą, „nuo pat pirmos pilietinio karo dienos kovoja fronte su tėvynei priešais“, bet dabar viršininkai jį paleidę porai dienų „kautis su buliais iš grafo San-krusa bandos“. Net armotų šūviai neatgrasina ispanus nuo bulių kovos, neatgrasina juos ir nuo papročio ištisas valandą sėdėti kavinės terasoje ir, iki batų valytojai trina jų batų, žiūrėti bei vertinti praenancijų moterų kojas. Armotos, kraujas ir mirtis — savo keliu, o gyvenimas su visomis jo pasireiškimų formomis — savo keliu.

L. A.

Idomios Įvairenybės

LIETUVOJ MAŽEJA PAUKŠČIAI.

Sulig žmonių padavimų, gilių senoj Lietuvoje, esant daug miškų, buvę labai daug žvėrių, o ypatingai daug buvę visokių paukščių ir paukščių. Kiek atsimenu, dar ir prieš didįjį karą miškuose gana daug būdavo tetirvų, stardų, špokų ir kitokių sparnuotųjų. Laukuose labai daug buvo kurapkų, pempų ir vyturių, o kaimuose nepaprastai daug buvo kregždžių ir raudongurklių dagiliukų. Gi paskutiniaisiais metais pastebimas didelis paukščių sumažėjimas — tiek miškuose, tiek laukuose bei kaimuose. Miškuose žymiai sumažėjo tetervos ir strazdai, laukuose daug mažiau vyturių ir pempų, o kaimuose visai mažai bėra kregždžių ir dagiliukų.

Toks masinis paukščių sumažėjimas esantis, kad Lietuvoje per paskutiniuosius metus labai sumažėjo miškų plotai, o podraug sumažėjo ir visokie paukščiai. Gi laukuose ir kaimuose paukščiai sumažėjo per tai, kad seniau būvę dideliais kaimais virto atskirais vienkiemiais ir tas išėjo paukščių veisimosi nenaudai, nes keliai iš kaimų trobės, sunaikina ir paukščių lizdus, o laukuose nuolat slankioja katės ir šunys ir surankioja esančius laukuose mažus paukštelius bei jų kiaušinėlius.

Tėvynainis.

LIETUVOS GYVENTOJŲ PRIEAGULIS.

Neseniai spaudoje buvo nusiškęs esą mažėjęs mūsų tautos prieauglis. Tačiau visai ką kitą rodo tik ką išėjusis naujas Centralinio Statistikos Biuro biuletenis, kuriame paskelbti visi šiuo metų pirmojo pusmečio gyventojų judėjimo — jungtinių, gimimo ir mirimo — duomenys. Pagal juos šiemet ir jungtinių ir gimimų daugiau, o mirimų sumažėjo. Viso per pirmąjį šiuo metų pusmetį jungtinių buvo 11,106. Tuo tarpu pernai per tokį laikotarpį buvo 10,791, o užpernai 10,919.

Per šiuo metų pirmą pusmetį gimė 32,678. Pernai per tokį patį laikotarpį buvo tik 30,355, užpernai 31,927.

Šiemet per pirmą pusmetį mirė 16,966 asmenys, neišskaitant gimusių negyvais. Pernai per tą patį laikotarpį mirusių buvo 19,564, užpernai 17,152.

Berniukų viso šiemet per pirmą pusmetį gimė 17,056, o mergaičių 15,662, vyrų mirė 8,674, o moterų 8,292. Moterystėje šiemet viso per pirmą pusmetį gimė 30,344 vaikai, o nemoterystėje 2,334.

KARTAS IR NEPAKARTAS ŽMOGUS.

Sanchajuje pasmerkė mirtį plėšiką Tsi-Lungą. Mirties sprendimas įvykdytas, — plėšikas pakartas iškaboje ketvirtą valandos. Paskui lavoną nuėmė nuo kartvinių ir nugabeno į kalėjimo lavoninę, kur gydytojas, pagal įstatymą, turėjo konstatuoti mirtį. Gydytojas nepaprastai nustebo pamatęs, kad Tsi-Lungas gyvas. Kitą dieną plėšiką vėl pakorė. Šį kartą del visoko jį pakartą išlaikė pusę valandos. Bet ir po to plėšikas atgijo. Gydytojai tiesioginiai nurodant plėšiką korė dar 6 kartus, vis tiek nepakorė. Teismas sušaukė specialų posėdį ir nusprendė mirties bausmės įvykdymą pavesti kitam budeliui. Tsi-Lungą korė

dar 4 kartus. Bet ir antrasis budelis pasirodė esąs bėgėjis pribairti Tsi-Lungą. Pagaliau, teko mirties bausmę Tsi-Lungui pakeisti sunkioju kalėjimu iki gyvos galvos. Apžiūrėję Tsi-Lungą gydytojai įsitikino, kad plėšiko kaklo raumenys ir jo alsuojamieji takai yra nepaprastai kieti ir stiprūs.

FOTO APARATAS AKINIUISE.

Jau senai gaminami fotografijos aparatai, tokie nepastebimi, kad galėjo būti įtaisyti į moterų rankinukus, sagas, sagtis kaklaryšiuose ir kt. Dabar Amerikoje padirbtas ir jau paravinėjamas foto aparatas, įtaisomas į akinių rėmus. Savaime suprantama, tai tikras fotografinės technikos stebuklas. Jo objektyvas nedidesnis už segtuką galvelę ir juoduose akinių rėmuose įtaisytas visai nepastebimas. Aparato užraktas įtaisytas rėmų gale. Dabar foto nuotrauką užtenka nudauginti, buk pasitaisai akinius. Tuo aparatu darytos nuotraukos tokios mažos, kad galima matyti jas pro padidinamąjį stiklą, bet atvaizdas gana ryškiai ir visai tinka padidinti. Foto aparatai akinuose gana brangūs, tačiau labai perkami.

KAS GREICIAU SKRENDĄ BITE AR BALANDIS?

Toks idomus klausimas kartą buvo ginčo objektu Hammose mieste, Vestfalijoje. Jis įvyko tarp kai kurių iš vietos gyventojų ir bitininkystės mėgėjų, tvirtinusių, kad bitės negali lenktyniauti skridimo greitu. Tuo būdu negali pralenkti balandžių net ir ramiu oru.

Skirtą bandymui dieną dvilika balandžių ir tiek pat bičių buvo išneštos per keturis kilometrus nuo narvo ir avilio į greitąją kaimą ir paleisti laisvėn. Kad pažinūs, kurios būtent bitės dalyvavo rungtynėse jas iš anksto išmaigė miltuose. Pirmoji bitė atlėkė į vietą 30 sekundžių anksčiau kaip pirmas balandis.

Tuo būdu, avilio savininkas laimėjo laizybą, o pats bandynas parodė, kad bitės gali nukristi nedidelį atstumą balandžio greitu.

KAIP GYVENA ŠIŲ DIENŲ ARABAI.

Kas gi ištikrųjų yra tie atkaklus šiuo dienų arabai? Tikrai toji tauta mums labai mažai pažįstama. Dar ir dabar daug arabų veda klajoklinį gyvenimą, nors jau daug gyvena ir sėsliai. Jie tenkinasi labai mažai kuo, nes gyvenimo sąlygos dykumoje menkai ką gali jų reikalavimų patenkinti. Kartais išalkę arabai maitinasi ir vabzdžiais. Jie renka juos ir kartais laiko atsargoje, dėdami į maišus. Kartais klajokliams arabams pasiseka: žemėn nusiškęs dešimtis tukstančių tervinių ar kitų paukščių, išvarusių perskridimu per dykumas, ir tada juos lengva žudyti.

Bet gi svarbiausias beduino (klajoklio arabo) pragyvenimo šaltinis yra kupranugaris. Arabas geria kupranugario pieta, valgo jo mėsą, daro iš jo vilnų rūbus ir audinius savo palapinei. Kupranugariais gi persikeliama į kitas gamyklų vietas. Jais daromi ir kaimynų puolimai.

Puolimus beduinai daro iš kartos į kartą, stengdamies, tačiau, vengti kraujo praliejimo ir visiškai nelaikydami to kaitam budeliui. Tsi-Lungą korė

ir budas padidinti savo bandas artimo sąskaiton. Geriausias kariais paprastai laikomi vergai negrai, kurie turi didelę laisvę ir patisikėjimą pas savo ponus. Iš tų patikimų negrų paprastai sudaroma vado apsauga. Vergas tai darbininkas, tuo metu, kai grynakraujis beduinas laiko save aristokratu ir vengia bet kokio fizinio darbo. Geriausi atvėjai, jis prižiūri savo arklį ir kupranugarį, kitas darbas — atliekamas vergų ir moterų.

Tačiau nežiurint to, arabai labai gerbia savo moteris. Moters užgavimas dykumoje — negirdėtas dalykas. Arabės — ištvermingi, atkaklūs sutvėrimai, tylinčiai ir besisypsantieji.

Šiaip arabai nepaprastai prieštaringi. Giminė niekados nesivirž į kelionę ir nieko nepuls, kai dar ant žolės yra rasa, nes arabai laiko, kada lig tol žemė

tebėra dar piktų dvasių žėnoje.

Tačiau dvidešimtas amžius palieka žymų ir Arabijos dykumose. Daugelyje vietų pamazū nyksta neštuvai, kuriuose suposi ant kupranugarių kupros moterys ir vaikai. Juos pakeičia galingi automobiliai.

Šarvuotųjų ir lektuvų dėka, jau ir anglams žymiai lengviau kontroliuoti besisaučiančius arabus, kurie paskutiniu laiku atvirai pradėjo kariauti su anglais del žydų užpludimo į jų šalį. Anglams pavyko dideles gimines išsklaidyti į mažas gentis ir tuo būdu su jomis lengviau kovoti.

Arabai dabar vis labiau ir labiau darosi sėslūs gyventojai, tad jiems ir svarbu, kad žemė paliktų jų rankose, bet netekę atėjūnams — žydams. Kuo baigsis šiandieninės arabų koryž į kelionę ir nieko nepuls, kai dar ant žolės yra rasa, nes arabai laiko, kada lig tol žemė

Tarptautinis Taikos Kongresas

Rugsėjo mėnesio pradžioje įvyko Briusely, Belgijos sostinėje, tarptautinis taikos kongresas, kuriame dalyvavo apie 6,000 atstovų iš 37 valstybių.

Kongresą atvyko 1,000 buvusių fronto karių. Italijos atstovai į kongresą neatvyko, bet italų vėliava plevėsavo šalia kitų valstybių vėliavų. Nebuvo tik Vokietijos vėliavos.

Šio kongreso tikslus ir siekius kuoaiškiausiai parodo jo nutarimai, kuriuos smulkmeniškai nurodo „Liet. žinios“ ir kurios žemiau pakartojame. Svarbu kiekvienam pastovios taikos pasaulyje šalininkui susipažinti su šiuo tarptautiniu judėjimu, kuris siekia apstatuoti pasaulio taikai.

Kongresas Priėmė Šiuos Nutarimus.

1) Sudaryti taikos internacionalą, į kurį įeina pasaulinis centras, generalinė taryba ir nuolatinis biuras.

2) Numatyta kiekvienoj šalyje surengti taikos kongresus, pasidaryti taikos klausimų balsavimus ir rinkti taikos fondų aukas.

3) Taikos internacionalas prie Tautų s-gos turės savo atstovą.

4) Sudaryti tarptautinį profesinių grupių susivienijimą.

Kongreso dalyviai parlamentariai kiekvienos šalies seime nutarė sudaryti Briuselio Taikos Kongreso pagrindu branduolius.

Profesininkų grupė nutarė sujungti į pasaulinę taikos organizaciją profesines organizacijas.

Svarbiu nutarimu laikoma sudaryti valstiečių taikos internacionalą.

Tuo pat metu Briusely susirinkusi agrarinė konferencija nutarė sudaryti pasaulinį agrarinį centrą, kuris bus Generalinio.

Sensaciškai pasirodė Palestinos atstovai — arabai ir žydai, kurie abu drauge įėjo į kongresą ir abu paskaitė vieną rezoliuciją, priimtą drauge arabų ir žydų atstovų.

„Tukstančiai mūsų brolių apimti beprasmiškos žudynių cėpidimijos ir ateities karas jau meta savo šešėlį ant Palestinos. Mūsų šalis sudaro dominuojančią strateginę vietą ir žibi mūsų senos, bet silpnos tautos tėra tik žaislas savarakiškos didžiųjų valstybių politikos rankose. Mums tačiau pakanka praėjusiojo karo patirties, gana ginčų.“

Del šito pareiškimo 4,000 kongreso dalyvių pareiškėms sukėlė milžiniškas ovacijas, del

kurių net kongresas buvo nutrukęs 10 minučių.

Suveddamas Taikos Kongreso darbus, lordas Sesilis pareiškė, kad sudarytoji tarptautinė taikos taryba, kurios centras bus Vienoje, bus padedamoji Tautų s-ga. Tuojau po kongreso bus šaukiami atskirų šalių taikos kongresai.

Anglijos konservatorių atstovas lordas Litonas, atsakydamas į kai kuriuos prieštarius, pareiškė:

— Aš esu užkietėjęs anglų konservatorius, bet atvykau čia pareikšti, kad mes turime bendradarbiauti be partijų skirtumo. Kiek nelaimių žmonijai atnešė įvairios spalvos! Balto ir juodo kova tiek pat sena, kiek ir rasės. Geltonasis pavojus stumia žmoniją į nerimą. Argi dabar balto ir raudono kova nustums pasaulį į gaisrą! Uždarymo metu įvyko ekstr incidentas. Viena atstovė pasisiekė ant kedės ir sušuko: „Salin tautų vėliavas! Mes kite jas iš estrados ir ištieskite tarptautinę vėliavą!“ Pasakiusi tai, ji ištiesė didžiulę vėliavą, sudarytą iš visų tautų vėliavų spalvų.

Tai pasirodė buvo pasaulinės motinų lygos atstovė iš Kalifornijos. Ją teko išnešti iš kongreso.

Svarbiausioji Rezoliucija.

Bendroji komisija prieš pat kongreso uždarymą pasiūlė rezoliuciją, kuri skelbia:

„Daugiau kaip 4,000 delegatų, atvykusių iš 35 šalių ir atstovaujančių 750 tautines ir 40 tarptautinių organizacijų, pirmąjį Taikos kongresą karštai palaikė. Tarptautinę taikos organizaciją turi vadovauti šie keturi pagrindiniai principai:

1. Nelaužymo pasižadėjimų, sekusių iš tarptautinių susitarimų, pripažinimas;

2. Tarptautiniai susitarimai sumažinti ir suvaržyti ginklavimąsi ir panaikinimas pelno iš ginklų gamybos ir prekybos jais.

3. Sustiprinimas Tautų s-gos šalinti karo priežastis ir sulaukyti karus, visuotinės taikos organizavimas ir palaikymas karo atveju!

4. Sudarymas Tautų s-gos rėmuose mechanizmo likviduoti tarptautinę, bet kurią tarptautinę padėtį, kuri galėtų iššaukti karą.“

Rezoliucija baigiama šiais žodžiais:

„Vienintėliu mūsų priešų yra puolikas, kuris laužo tarptautinį įstatymą ir viso pasaulio taiką. Nuo šiol kiekvienoj šaly yra taikos jėgų koordinavimo organas.“

SLA. Jubiliejiniai Darbai

NEPAPRASTAS SĄJUDIS PHILADELPHIJOJE.

Pereitame „Tėvynės“ num. SLA. Aukšinio Konkurso 7-to rajono generalis organizatorius, brolis Tvaranavičius, pranešė labai linksma žinia iš didžiulės lietuvių kolonijos, iš Philadelphia, kad čia organizuojasi nauja Amerikoje augusių lietuvių inteligentių SLA. kuopa. Well, tokia žinia, tai bent galima pasidžiaugti.

Kuopos suorganizavimu rūpiasi viena Philadelphia lietuvių gražuolė — p-lė Albina Garlauskaitė, 1930 metais laimėjusi Miss Lithuania of Philadelphia titulą. Šitam energingam panelės Albinos žygiui gelbsti prisidėjimas prie organizuojamos kuopos jauno inžinieriaus Šliogerio, kuris paragina ne vieną panelę prisidėti prie naujos kuopos. Vaikams paraginimu yra pati p-lė Albina. Nors Philadelphia lietuvių jaunimas yra susipratus ir šviesus, kuris supranta ir svarbą dėtis prie lietuvių organizacijų, prie lietuviško veikimo, bet ir malonios draugijos paakstinimas prie bent kokio darbo daug reikią. Pagaliau nemaža šio užmanymo įvykinimui gelbsti ir tokio prityrusio ir energingo veikėjo, kaip p. Tvaranavičius, pastangos ir pagelba.

Linkėtina geriausio pasisekimo, kad kuortimiausioje ateityje susilauktume tikrai skaitlingos Philadelphia jaunų lietuvių SLA. kuopos. Vadinasi, čia gimtą Philadelphia lietuvių išgelbės šios senos ir savu laiku būvusios labai veiklios lietuvių kolonijos garbė SLA. Aukšinio Konkurso darbų fronte. Vėliau Philadelphia lietuvių jaunimas!

KUOPŲ ORGANIZATORIAI DARBUOJASI.

SLA. 314 kp. iš East St. Louis, Ill., korespondentas praneša, kad šios Amerikoje augusių lietuvių kuopos veikėjai prirašė prie kuopos jauną vietinį palicomą, Praną Kurelaity. Well, geras laimėjimas ir patartina kuopai išrinkti savo organizatorių p. Kurelaity, tai jis kaip policmonas galės „suareštuoti“ visus jaunus vaikus ir visas gražias paneles ir atvesti prisirašyti prie SLA. 314 kuopos. Kai kada neprosalį net prievartą panaudoti žmonėms gero padarymui. Ir šiuo žvilgsniu brolis Kurelaity gali labai daug padaryti, nes kuris išdrįs pasipriešinti policmonui. Visi geri piliečiai žino, kad grumoją nemaža baudmė „for resisting the officer and no one would dare to resist officer Kurelaity“.

Taipgi praneša, kad įstojo į SLA. 314 kuopą kitas jaunas, gabus ir energingas vaikinai, tai brolis Vytautas Plenaitis. Daugiau tokių narių! Bet ir nedyvai, kad East St. Louis kolonijos šviesūs jaunuoliai noriai dėtasi prie SLA. 314 kuopos. Kuopa rengia parengimus ir netik maloniai palinksmina savo narius, bet ir pelno kuopai padaro. Štai neseniai kuopos išdininkės ponios Stella Slesur iniciatyva ir pasidarbavimu buvo surengta laivu ekskursija, kuri davė kuopai \$20 pelno. Štai kokia puiki veikėja ponis Slesur. Kuopa nutarė taip pat surengti rudeninį balių lapkričio 22 d., kuris be abejonės bus SLA. Aukšinio Jubilėjaus paminėjimui, nes balius rengia mas lygiai tą patį dieną, kai sukanka Susivienijimui 50 metų.

SLA. 173 kp. iš Lowell, Mass., konkurso organizatorius, brolis S. Kučinskas, pereitame kuopos susirinkime prirašė tris naujus narius ir pasižadėjo daugiau pasidarbuoti pirm sekamo susirinkimo. Brolis Kučinskas stovi šeštoje vietoje daugiausiai prirašusių naujų narių konkurso vajuje, o kol konkursas baigsis, tai gali pasivyti ir pirmuosius organizatorius. Mat SLA. 173 kuopos organizatoriui sekasi naujus narius verbuoti delto, kad ši kuopa energingai veikia ir rengia gražius vakarelius ir visokias pramogas. Kur yra veikimas, ten gyvumas ir augimas. Geriausio pasisekimo S. L. A. 173 kp. organizatoriui broliui Kučinskui.

SLA. 66 kp. iš Ansonia, Conn., organizatorius, brolis J. Radzevičius, pereitame kuopos susirinkime prirašė du naujų narių ir pareiškė, kad dabar pradės dar smarkiau darbuotis. Mums teko nugirsti, kad brolis Radzevičius nori „subnyžti“ visus Conn. valstijos organizatorius aukšinio konkurso darbuotėje. Esą jam visiškai nesvarbu, kad SLA. 207 kuopos organizatorius, brolis Tvaranavičius, stovi devintoje vietoje daugiausiai prirašusių naujų narių konkurse. Linkime broliui Radzevičiui pralenkėti savo kaimyną, bet ir visus organizatorius.

Be abejonės ir kitų kuopų organizatoriai yra prirašę po vieną ar daugiau naujų narių, tik apie juos neturime pranešimų. Tuo tarpu čia paskelbiame sekamų dešimties kuopų organizatorių, prirašiusių daugiau siai naujų narių.

J. Radzevičius, SLA. 66 kp., Ansonia, Conn., organizatorius prirašė 22 naujų narių (jau pasivijo brolį J. Tvaranaitį).

J. Mačiulis, SLA. 262 kp., Waukegan, Ill., organizatorius prirašė 20 narių.

K. Pikelis, SLA. 195 kp., Pittsburgh, Pa., organizatorius prirašė 19 narių.

V. Jankauskas, SLA. 57 kp., Worcester, Mass., organizatorius prirašė 19 narių.

K. Čepulevičius, SLA. 226 kp., Chicago, Ill., organizatorius prirašė 18 narių.

A. Frenzelis, SLA. 236 kp., Toronto, Ont., Kanada, organizatorius prirašė 17 narių.

J. Palapas, SLA. 60 kp., Grand Rapids, Mich., organizatorius prirašė 16 narių.

A. Dėdinas, SLA. 297 kp., Greenfield, Mass., organizatorius prirašė 16 narių.

K. Leliūsis ir J. Virbickas, SLA. 40 kp., Pittsburgh, Pa., organizatoriai prirašė 15 narių.

J. Vaičiulis-White, SLA. 285 kp., Linden, N. J., organizatorius prirašė 15 narių.

Tai antrosios eilės 10 kuopų organizatoriai daugiausiai naujų narių prirašusių. Be abejonės kai kurie jau turi daugiau aplikantų ir su laiku pamatysime, kad jie kur kas toliau pirmyn pažengę. Netenka abejojti, kad jie visi pasirįžę lenktynėms ir bandys pasiekti pirmasias eiles konkurso fronte. Geriausio pasisekimo visiems!

JUBILIEJINIO ALBUMO REIKALAI NEKAIP STOVI.

Vyrai, kas darosi, kad mūsų Jubiliejinio Albumo frontas pusėtinai „slow“ veikia!? Prastom, prašom pagalbos ir pasidarbavimo, bet kaip nėra, taip nėra jokio žymesnio judėjimo

tame fronte. Nejaugi užmiršote, kad šiais laikais „frontai“ labai madoje? Malonėkite kiek nors gyviau pradėti judėti ir Aukšinio Albumo fronte, nes auksas turėtų visus pritraukti prie darbo, už auksą visi nori dirbti.

Butų neteisinga sakyti, kad jokio judėjimo šiame fronte nėra. Judėjimas yra, bet jis toli gražu nepatenkina Albumo leidėjų. Ypatinai pageidaujamas tokis judėjimas, kuris Albumo fondan įvairytų nors po keliasdešimt „greenbacks“ kas savaitė.

Z. Gapšys, SLA. 60 kp., Baltimore, Md., veikėjas rašo: „Kiek man žinoma, SLA. 60 kuopos nariai dar nėra užsiprenumeravę istorinio leidinio — SLA. Aukšinio Jubilėjaus Albumo. Tiesą pasakius mes, kriačiai, dar vis laukiame geresnių laikų ir mums \$2.50 yra nemažai pinigai. Bet jei jau S. L. A. Pildomoji Taryba taip nustatė, kad Susivienijimas turi Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Pareikšimas teisingas ir pažadas geras. Tik susimilami ilgai nevilinkite su šio pažado išpildymu, nes Albumo leidėjams pinigai labai reikalingi. Jei Baltimore kolonija duos nors 500 prenumeratorių, tai busime pilnai patenkinti ir daugiau iš jų nereikalausime. Tuo tarpu ačiū už pasižadėjimą pasidarbuoti.

A. Narbutas, SLA. 139 kp., iš Chicago, Ill., veikėjas rašo: „Šiuomi prisijūciū čekį \$15 vertės už pusę lapo Albumo, ir kurį įdėsite mūsų SLA. 139 kuopos veikėjų atvaizdą.“

Siur, įdėsite! Tokis pranešimas, tai malonu skaityti ir kitiems pranešti. Ačiū broliui Narbutui ir SLA. 139 kuopos veikėjams už paramą. Bet gausite tik tris Albumus už suteiktą paramą, todėl neatidėliojant kitiems užprenumeruoti Albumą. Ką reikią po \$2.50 tokiems veikėjams, kaip SLA. 139 kuopos darbuotojai! Pasidaruokite broli Narbutai.

Jonas F. Staniškas, SLA. 23 kp. iš Shenandoah, Pa., veikėjas rašo: „Šiuomi prisijūciū \$2.50 prenumeratos už Albumą. Pastebėjau „Tėvynėje“ nuo sprendi, kad visi tie veikėjai sugriešys, kurie Albumo neužsiprenumeruos, tai aš tokių griekų pildyti nenoriu ir skubiuosiu išsipirkti iš to grieko. Geriausio pasisekimo jums su istoriniu Albumu.“

Labai ačiū už prenumeratą Jonai! Butų labai gera, jei broli mielas primintum ir kitiems šenadoriečiams apie tą grieką ir paragintum juos užsiprenumeruoti Albumą. Jei senoji Amerikos lietuvių sostinė — šenadoris neduotų Albumui bent 500 prenumeratų, tai tikrai būtų smertelinas griekas. Todel šenadoriečiai veikėjai, gelbėkite savo garšius ir slautos kolonijos vardą.

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

Gerbiame 5-to rajono kuopų organizatoriai, jau labai mažai laiko beliko iki Aukšinio Konkurso pabaigos. Bet pažūrėkite, ką mes esame nuveikę, laike to brangaus laiko: ar daug naujų narių prirašėm, ar galėsime pasigirti savo darbais, ar nebus gėda, kad taip ir Albumą išleisti, tai kad ir „morgičių“ reikės užtraukti, bet vistiek be Albumo neapsieisime, turėsime jį užsiprenumeruoti.“

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. APSKRICIO DARBUOTĖ

PRANEŠIMAS SLA. 7 APSKRICIO KUOPOMS.

Gerbiamosios SLA. 7 apskricio ribose esančios kuopos, kaip jau buvo pranešta, apskricio suvažiavimas įvyks 22 d. lapkričio, šių metų, 1 val. popietę, CRISTAL BALLROOM, 325 E. MARKET ST., Wilkes Barre, Pa., kampas E. Market ir Cherman St., tai yra ant tos pačios gatvės, tik biskį augčiau prieš kalnelį kokia 10 minučių eiti arba jeigu kas norėtų pavažiuoti karu, tai reikia imt Georgetown karą. Vietos permainingumo priežastis yra ta, kad apskricio valdyba ketina delegatus ir tuos, kurie dirbo 1 d. liepos parke per pikniką po suvažiavimui pavažinti. Taigi gerb. įsitęmkite visi vietą ir laiką. Ir dar sykį meldžiū visas kuopas 7 apskricio ribose esančias, prisidėti prie apskricio ir visiems dirbti išvieno. Juk visi gerai žinote, kad kitas Seimas bus mūsų apskricio ribose (Scranton, Pa.), tai kad galėtume tinkamai prisiruoti prie to svarbaus darbo, tai reikia geros vienybės. Taipgi praeu gerbiamus kuopų delegatus atsivežti naudingų sumanymų kaip del apskricio, taip ir del viso SLA. labo, nes tik tokiu budu mes padarysime S. L. A. kokių tikrai jis turėtų kuopų palengvėjimo del naujų narių. Tai tokiu budu gausite naujų narių.

O dabar gerb. 5 rajono kp. organiz., kurie esate mano rajone ir kurie prirašysite daugiausia narių laike šių 3-jų mėnesių, tai aš nuo savęs skiriu jums gražią dovanėlę — puikią aukšinę plušną. Todel gerb. nepraleiskite šios progos, pasidaruokite organizacijos labui ir podraug laimėkite mano skiriamą dovanėlę. Kviesdamas darban visus 5 rajono kuopų organizatorius, linkiu visiems gero pasisekimo mūsų gerbiamos organizacijos naudai. Prie progos gerb. 5 rajono kuopų organizatoriai malonėkite pranešti man, ar daug esate jau prirašę naujų narių laike šio Aukšinio Konkurso, kad aš galėčiau žinoti, kaip mūsų vajus link pabaigos eina.

Tariu ačiū visiems mano organizatoriams ir abelnai kurie darbuojasi del SLA. gerovės.

Mikas Kupris, SLA. 5 rajono organiz.

Podraug tariu apskricio valdybos nariams ir abelnai visiems SLA. darbuotojams širdingą ačiū už kooperavimą vienuose apskricio darbuose laike šių metų mano pirmininkavimo ir meldžiū ant toliaus but tokiais nuosirdžiais del mūsų gerb. organizacijos, tai yra del SLA.

Mikas Kupris, SLA. 7 apskr. pirm.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

DORCHESTER, MASS. SLA. Jaunuolių 330 Kuopa Puikiai Gyvuoja.

Šiais SLA. jubiliejiniais metais Dorchesteris susitvėrė iš čia gimusių jaunuolių SLA. 330 kuopa — originaliai iš 19 narių, bet dabar jau turi virš 30 narių. Bėgy praėjusios vasaros jie surengė vieną labai pavyzdingą pikniką, kuriame

pasidarė gražaus pelno, ir vieną privatišką išvažiavimą į pajurį. Dabar besitartinant šaltesniam sezonui — jie rengia taip vadinamą „Leap Year Dance“ šeštadienį, spalio 10 d., 1936 m., Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass.

Yra paimtos abi salės, — didelėje salėje grieš Al. Stevens Orkestras vėliausius šokius, o apatinėje salėje bus kitas orkestras tiems, kurie myli „surumburum“. Aaiggi bus visokių užkandžių ir gėrimų. Apart to visko rengėjai laiko slapytybę kokį tai suprižą; sako apie tą naujanybę galės sužinoti tik tie, kurie atsilankys į jų šokius. Todel yra patartina visiems — kaip jaunuoliams, taip ir suaugusiems — nepraleisti šios progos. Visi, be skirtumo, turime spėti praleisti linksmai laiką ir tuo budu pasirodyti, kad mes remiame lietuvių jaunuolių gėrus darbus.

Rodos visoms Bostono apylinkėms pakvietimai dalyvauti šiame pirmame šios rusies pokilyje, todel nėra abejonės, kad švėčių bus daug ir gražių, su kuriais kiekvienam bus labai malonu susipažinti ir pasilinksminėti.

Taipgi yra patartina SLA. Pildomosios Tarybos bei pastovybių komisijų nariams, kurių Bostono apylinkėje yra nemažai, ir visiems tiems, kurie pretenduoja, kad jiems Susivienijimas rūpi, ateiti ir susipažinti su tais, kurie užims mūsų vietas, kuomet mes prisilinsime iš šio pasaulio.

J. Lekys.

WILKES, BARRE, PA. IŠ SLA. 35 Kp. Darbuotės.

Rugsėjo 6 d. įvyko SLA. 35 kp. mėnesinis susirinkimas, kuris buvo linkomas paprastu laiku ir toje pačioje vietoje, kur visuomet kuopos susirinkimai buna.

Narių į susirinkimą atsilankė neperdaugiausia. Nežinau, kodėl mūsų kuopos nariai nesirupina organizacijos reikalais ir nesilanko į susirinkimus? Nors praeitame susirinkime narių buvo mažai, bet reikalas svarstė gvyai ir apsvastyta keletas gana svarbių reikų.

Vienas svarbus reikalas buvo svarstoma, tai No. 2 blankos, kurias daktaras turi kas savaitė pildyti. Nariams išroponuoti iš Seimo raportą. Mes pilnai atjauciam, kad mūsų gerbiamas veikėjas, V. Laukaitis, daug dirba abelnai mūsų kolonijoj, bet mes norime, kad

kas turi daktaras pildyti ir už pasirašymą kas savaitė atlyginimą ima. Sakysim, jei narys priklauso į pašelpos skyrių ant \$6.00, tai iš gautos pašelpos nariui jau mažai belieka. Tiesa, šis reikalas buvo patiektas Seimo apsvarstymui ir pakeitimui, bet Seime, delei laiko stokos, nebuvo svarstytas. Pildomoji Taryba dabar turėtų tuo reikalu bent kiek pasirūpinti. Kaip dabar reikalas stovi, tai nemaža narių del to iš kuopos išsimeta. Aiškus dalykas, Pildomoji Taryba turėtų surasti būdą, kad šita reikalą sutvarkius kogeriausiai narių naudai.

Svarstant kitus reikalus, prieita ir prie naujų narių įstojimo į SLA. Buvo sumanymai, kad Pildomoji Taryba įvykdytų tokį dalyką, butent, kaip greit narys gauta narystės palaidumą, kad jis būtų pilnateisiu nariu, o ne taip, kaip dabar, kuomet prisieina laukti du metu, kol pilnas teises įgauna.

Parengimų komisija pranešė, kad SLA. 35 kuopa rengia „Card Party“ B. Patelino svetainėje, kampas Bank ir Stanton Sts., Wilkes Barre, Pa. Pradžia 7 val. vakare. Todel visi SLA. 35 kuopos nariai ir pašaliniai draugai — kaip seni, taip ir jauni — esate kviečiami į šį parocigimą skaitlingai atsilankyti. Tikėtai yra nebrangus — tik 25c. asmeniui, ir už tą patį tikieta bus galima gauti gero ir gardausalaus, sandvičiuką ir dar dovaną prie kortavimo staliuko, jeigu išlaimėsite.

Todel visi neužmirškite šio parengimo ir į jį atsilankykite. Neužmirškite taipgi atsinešti savo kazyras.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks spalio 4 d. Visi kuopos nariai esate kviečiami šiame susirinkime dalyvauti, nes bus daug svarbių reikų svarstoma.

Jonas Andriūsis, SLA. 35 kp. korespondentas.

BALTIMORE, MD. SLA. 54 Kuopos Nariams Pranešimas.

Jau paeiliui keli SLA. 61 kuopos susirinkimai neįvyko del narių neatsilankymo. Taigi dabar, kai oras atvėso, geistina, kad nariai pradėtų domėtis organizacijos reikalais ir lankytųsi į susirinkimus. Viena valdyba, nors ir gabiausia būtų, be narių pagalbos nieko neuveiks.

Kaip man žinoma, tai mūsų kuopos nariai dar nėra užsiprenumeravę to istorinio dokumento, SLA. Jubiliejinio Albumo. Nors, tiesą pasakius, mes kriačiai vis dar laukiame geresnių laikų ir mums \$2.50 nelegva užsimokėti už Albumą, bet kad jau mūsų Centro valdyba taip nustatė, tai ne ką padarysime: reikės kad ir morgičių užtraukti, bet Albumą užsisakyti.

Todel esate visi nariai kviečiami atvykti į sekantį kuopos susirinkimą, kuris įvyks spalio 2 d., Lietuvių Salėje. Pakalbėsime apie Albumo prenumeravimą ir kaip pasekmingiaus galėtume varyti organizavimo darbą.

Taigi, kaip matote, yra daug susikuopusių reikų, kuriuos reikia visiems nariams išspręsti. Jei mes ir toliau taip snuduriuosime, tai žinote, kad kuopa menkės ir negalės parodyti jokio gyvumo.

Mūsų vienas buvusio SLA. Seimo delegatas, teisėjas Laukaitis, mums dar „skolingas“ išduoti iš Seimo raportą. Mes pilnai atjauciam, kad mūsų gerbiamas veikėjas, V. Laukaitis, daug dirba abelnai mūsų kolonijoj, bet mes norime, kad



SLA. NARIŲ TRIBUNA

SLA. Albumo Klausimu -- Ar Verta?

Rugsėjo 13 d. teko būti New Haven, Conn. ir viešėti pasponus Pilvelius. Pas amerikonus trylikta diena ir jeigu dar pripuola pektadienis, tai jau tikrai buk atsargus, nes nelaimė jau guli skersai keliu. Bet čia buvo kaip tik priešingai: nė ponai Pilveliai, nė mes į burtus netikime, todėl 13-ta ir sekmdieny mes išsikalbėjome, kad vienas iš mūsų esame dzukas, kitas kapsas, bet čia aš ne apie tai noriu kalbėti. Ponia Pilvelienė eina gaminti pietus ir priruosti stalą ir čia paduoda pluoštą Albumų, kad mes, svečiai, taip sakant, save nuvytume. Beverčiant man albumus, aš minty grįžau atgal į praeitį. Beversdamas tų albumų lapus, radau daug praeities pėdsakų: čia visa šeimos praeitis nutiesta, čia sukrauta brangios medžiagos — atvaizdai žymių mūsų išeivijos žmonių, kuriuos jau ištikro ir aš pats buvau apmirsęs. Čia radau ir iškarpas iš lietuvių laikraščių, su gražiais išsitarimais bei žymiais gyvenimo nuotikiams.

Bevertant šitą vienos šeimos knygą, kilo many mintis ir apie SLA. 50 metų Jubiliejį Albumą. Tikiau, kad tai bus puiki knygą ir nesigailiu SLA. Albumą užsisakęs. Dabar tik klausimas, ar verta pasiūti ir savo atvaizdą į tą didelę Amerikos lietuvių 50 metų praeities knygą? Ar siūst atvaizdą, ar ne? Ir vėl ar verta? Juk

mano, lygiai kaip ir daugelio mūsų, taip sakant, beveik nežinomųjų, atvaizdai gal ir nepuošty brangios knygos. Bet vėl kyla klausimas. Ar norėčiau matyti kiekvieno SLA. nario — brolio ir sesutės atvaizdus SLA. Albume. Ir čia mano abejonė — ar verta? — gali būti visai klaidinga. Jeigu pas mane noras randasi, kad visų S. L. A. narių atvaizdai būtų S. L. A. Albume, lygiai toks noras gali būti, ir be abejonės yra, pas kiekvieną SLA. narį. Tikiau, kad pas mūsų brolių SLA. narį truksta tik drąsos. Tokios drąsos truksta ir pas mane. Juk save reklamuoti ir dėti į gyvenimo rėmus nevisada tinka. Bet čia, rodos, mes visi SLA. nariai esame verti lygios pagarbos ir kartu laikome sau pareigą tokį brangų sumanymą, kaip SLA. Albumo išleidimas, vertu paramos. Tikiau, kad netik SLA. nariai savo atvaizdus butinai turėtų duoti Albumui, bet ir pašaliniai žmonės lygiai yra kviečiami, — bent mano tokis supratimas.

Apie SLA. Albumą mes gana mažai kalbame SLA. organe „Tėvynėje“, tad čia aš pateikiu klausimą: ar verta dėti savo paveikslus į SLA. Albumą? Tikiau, kad gal rasis už mane gabesnis atsakyti į šį klausimą ir priduoti drąsos mums SLA. nariams, kurie turime tokią abejonę.

A. J. Vizris.

SLA. 345 Jaunuolių Kuopos Reikalais

Pastaruoju laiku SLA. 345 jaunuolių kuopos nariai yra panešę gana daug nesmagumų ir nesusiipratimų iš prieštasties tųlų šmeižiančių straipsnių, kurie tilpo pašaliniam laikraštyje — „Naujojo Gadyne“. Labai yra apgailėtina, kuomet šitoki dalykai turėjo išsivystyti mūsų jaunutėj kuopoj ir kadangi aš esu vienas iš tų narių, kuriam daugiausiai tie šmeižtai buvo taikomi, tad ir laikau sau už pareigą išaiškinti visus tuos dalykus, kurie privėdė prie visų tų kivirčių mūsų kuopoj.

Dalykas šitai prasidėjo: S. L. A. 345 kuopa tapo suorganizuota pradžioje gegužės mėnesio, š. m., ir buvo nutarta keliomis savaitėmis prieš SLA. Seimą, kaip tik Centras kuopą oficialiai pripažinti, kad būtų laikomas susirinkimas ir išrinktas delegatas į Seimą. Vėliau, po to susirinkimo, buvo sužinota, kad tulas žmogus, narys visai kitos SLA. kuopos ir nieko bendro neturėdamas su mūsų kuopa, prieš pat susirinkimą ėjo per mūsų kuopos narių namus prašydamas, kad tėvai in- struktuoti savo jaunuolius, kad jie balsuotų už W. Tiškų, kaip pat delegatą į Seimą. SLA. Seimą, bet taipgi ir į Amerikos Lietuvių Kongresą. Nėra nieko tame blogo, kad politinė kampanija yra vedama prieš rinkimus demokratinę organizaciją. Tačiau, kuomet užaugęs žmogus ir ne narys tos kuopos užsuka savo politinę mašiną tarp tųlų nepatyrusių jaunuolių ir juos naudoja kaip savo įrankį praverlimui savo ypatis- kų norų, tai tuomet toks dalykas yra labai peiktinas.

Pagaliau, rezultatas to visko nebuvo visai toks, kaip tas žmogus norėjo. W. Tiškus buvo išrinktas delegatu į Amerikos Lietuvių Kongresą ir kuopa

jam davė \$20 už kelionės išlaidas. Reikia pastebėti, kad W. Tiškus gana prastai supranta lietuvių kalbą ir kuomet jis važiuoja atstovauti kuopą į kongresą, kurio visa eiga buvo vedama lietuvių kalboje, tai dėl to daugelis kuopos narių nepasitenkino jo išrinkimu. Kuomet atėjo SLA. Seimo delegato rinkimas, kuopa mane išrinko. Suprasdamas, kad kuopos iš- das yra gana silpnas, aš sutika- vausi važiuoti į Seimą pridėdam didžiulį savo išlaidų. Sugrįžus man iš Seimo, kuopa, be mano reikalavimo, vienbalsiai nutarė man duoti \$15 už kelionės iš- lidas — \$10 dabar, o \$5 kuomet kuopos išdas padidės. Rodos tuomi turėjo viskas ir už- sibaigti.

Po susirinkimui mūsų kuopos korespondentas, drg. P. Baranauskas, parašė straipsnį „Tėvynė“ (Nr. 29) apie tą susirinkimą ir tarp kitko pas- tebėjo, kad „...draugui Tiš- kui nemokant gerai lietuviškai, nesuprasta to kongreso eigos ir reikšmės“. Už kiek laiko po pasirodymo šito straipsnio, telpa korespondencija „Naujo- jo Gadyne“ (Nr. 30), po ku- ria pasirašo „Jurgio Draugas“. Šiame straipsny šlykščiausiai mane apšmeižia. Buk aš, su prievarta išplėšiau iš kuopos \$15; buk aš, ignoruoju ir mo- raliai terorizuojau kitus jaunuo- lius; buk aš „akyplesiškai už- puldinėju kitus jaunuolius“ ir tt. ir tt.

Kuomet atėjo kitas kuopos susirinkimas, laikytas rugpi- čio 3 d., nariai išreiškė pasi- piktinimą tuo straipsniu „Nau- jojo Gadyne“. Tuomet buvo perskaitytas pareiškimas, ku- ris išaiškino kaip dalykai ištik- ro buvo ir tapo pasmerktas tas straipsnis, kuris tilpo „Naujo- jo Gadyne“ ir vienbalsiai bu- vo autarta pasiūsti tą parei-

kimą „Naujojo Gadyne“, pa- siirašant man, kaip jo pirminin- kui, ir p-lei Genovaitei White, kaip sekretorei. Tas pareiški- mas buvo pasiūstas „Naujojo Gadyne“ rugpičio 8 d., o til- po tik už trijų savaitių, rug- pičio 27 d., sykiu su kitu pa- reiškimu, kaip atsakymu į mu- sų kuopos pareiškimą.

Po šituo atsakymu pasirašo mūsų kuopos septyni nariai. Tarp kitko jie sako: „Tame su- sirinkime, kuriame ir mes da- lyvavom, buvo sakyta, kad no- rima likviduoti „visi kivirčiai“. Pareiškimas skaityta taip, kad buvo sunku suprasti...“

Ištikro juokinga, kuomet skaitai šiuos žodžius. Iš tų sep- tynių, kurie pasirašo, dvi na- rės, butent Helema Masenas ir Millie Citavičius visai nebuvo tame susirinkime, o vis vien- rašo, kad sunku buvo suprasti skaitytą pareiškimą. O visi ki- ti penki balsavo už tą pareiš- kimą, kaip kuopos protokolais, kurį aš vėliau cituosiu, įrodė.

Žinant, kad tie visi penki iš tų septynių, kurie buvo susir- rinkime, gana sunkiai supran- ta lietuvių kalbą, tas pareiški- mas buvo išverstas į anglišką kalbą ir jiems perskaitytas angliškai. Tad kaip jie gali drįsti sakyti, kad „sunku buvo suprasti“? Nebent jie jau ir angliškai nesupranta? Taipgi, šiame jų atsakyme, šie nariai užgryvė tuos šmeižtus, kurie til- po prieš mane „Naujojo Ga- dyne“ Nr. 30.

Toliau, išveda galima tokia padaryti iš šito jų atsakymo, kad tie visi septyni nariai bal- savo prieš tą kuopos pareiški- mą susirinkime. Tokiu būdu sekretorė, p-le G. White, ir aš, kuopos pirmininkas, buk me- luojam, kuomet sakom, kad vienbalsiai buvo tas pareiški- mas priimtas.

Aš padarysiu ištrauką iš mu- sų sekretorės, p-lės G. White, parašyto protokolo to susirin- kimo. Šitas jos protokolas buvo vienbalsiai užgirtas praeitame kuopos susirinkime, laikytame rugsėjo 14 d. Dalis to protoko- lo šitai skamba (versta iš angliško):

„Taipgi buvo perskaitytas ir vienbalsiai priimtas kuopos pa- reiškimas, pasmerkiant tą straipsnį tilpusį „Naujojo Ga- dyne“, kuris apšmeižė mūsų kuopos pirmininką, ir nutarta pasiūsti šį pareiškimą „Nauja- jo Gadyne“. Šitas yra daroma tuo tikslu, kad išaiškinti tuos visus kebklus, kuriuos tas straipsnis sukėlė“.

Dabar, manau, aišku yra, kad tie septyni nariai apsilen- kė su teisybe savo straipsnyje. Jie dar toliau prisimena, kad buk mūsų kuopos koresponden- tas, drg. Baranauskas, apšmei- žė W. Tiškų „Tėvynės“ No. 29. Tačiau, „Tėvynės“ No. 36 drg. Baranauskas, delei draugiškų- mo, atsiprašo, jei kas nors jo pirmutinę korespondenciją įsi- žeidė, bet aiškiai nubrėžė, kad niekur jis neapsilankė su tei- sybe toį savo korespondenci- joj. Tad kokio pamato tie sep- tyniai nariai turi reikalauji, kad kuopa pasmerktų tą raštą, ku- ris nieko neapšmeižė, bet gry- ną teisybę pasako? —

Nėra reikalo tuos septynis narius kaltinti už tų straips- nių, nes aišku, kad apie orga- nizacijinį veikimą jie labai ma- žai supranta, kadangi vienai- p balsuoja, o kitaip rašo. Tačiau reikia pasmerkti tą žmogų, ku- ris, panaudojodamas jo neįno- jimą savo įpatiskiams, tikslams ir privertė juos pasirašyti po jojo Gadyne“. Tuomet buvo perskaitytas pareiškimas, ku- ris išaiškino kaip dalykai ištik- ro buvo ir tapo pasmerktas tas straipsnis, kuris tilpo „Naujo- jo Gadyne“ ir vienbalsiai bu- vo autarta pasiūsti tą parei-

nes „N. G.“ redaktorius, savo laikraščio No. 35, tuojau su- matematika įrodinėja, kad di- džiuma narių tame susirinki- me buvo nusistatę prieš mane ir tokiu būdu aš neturiu teisės kalbėti SLA. 345 kp. narių vardu. Kažin ar ir virš minė- tas protokolas neįtikins p. re- daktorių, kad jo matematika labai prasta?

Taipgi p. redaktorius stebie- si, kad aš pasirašiau po kuopos pareiškimo, kuris mane išgria. Gaila, kad „Naujosios Gady- nės“ redaktorius tiek menkai supranta apie organizacijinį veikimą, jog nežino to, kad pi- rininkas ir sekretorius turi pasirašyti po visais oficialiais kuopos nutarimais ir dokumen- tais?

Taipgi būtų įdomu sužinoti, kodėl „Naujosios Gadynės“ re- daktorius per tris savaites to- mūsų kuopos pareiškimo netal- pino savo laikraštyje? Ar tik- ne todėl, kad duot užtektinai laiko savo draugui aplaštyti ir surinkti tuos parašus tų sep- tynių narių ir tik tada tą pa- reiškimą talpinti? Jei taip, tai

Clevelando Lietuvių Darželis

Štai kaip atsiliepia apie Cle- velando Lietuvių Kultūrinį Darželį Lietuvos studentai-spor- tūninkai, pasaulio keliautojai, Stepas Juodvalkis ir Vladas Verbavičius, kurie atvykę į Cle- velandą aplankė Lietuvių Dar- želį.

Rašo Stepas Juodvalkis. Kaip tik atvažiavom į Cle- velandą, pirmiausia paprašiau nuvesti mus į tą vietą, apie ku- rią dar Lietuvoj budamas gir- dėjom — Clevelando Lietuvių Kultūrinį Darželį. Maloni ir simpatiška ponja O. Karpienė lydi per Rockefel- ler Parką. Einam gražaus par- ko takeliais, aš dairaus aplink, kad pamatyti ką nors pažista- mo, savo, lietuviško. Tuo gi- tarpu mūsų palydovė vis sako, šitai žydi darželis, štai vokie- čių, ten italų ir eilė kitų. Toks rodymas — pirma svetimų darželių man nepatiko, nes aš noriu greičiau iš jos išgirsti: „Štai Lietuvių Darželis“. Bet reikėjo iki Lietuvių Darželio praeiti pro šalį kitų. Ir dar va- landėlė ir mes jau stovėjom prie Dr. Jono Basanavičiaus biūsto ir Gedimino stulpų ir skaitėme akmenų iškaltą užra- šą:

Lithuanian Garden.

Apie 15 darbininkų karštą dieną sunkiai dirbo baigdami Lietuvių Darželį darbus. Vieni rovė sudžiuvusius medelius ir į jų vietas sodino kitus, antri sunkiųjų vežimais vežė juodžemį, tarsi tas akmenis. Matyt kad Darželio statymo ir užbaigimo darbai ėjo pilnu tempu ir atro- dę, kad jau darbo padaryta apie 75%. Savas darželis, įrengimui savų darželių, žė- mės yra gavusios apie 23 tau- tos ir iš jų jau, rodos, aštuon- jos yra įrengusios arba pra- dėjusios įrengimo darbus. Tai- gi iš to matyti, kad lietuviai, kurie yra prisikaitę prie ma- žųjų, grventojų atvilyčių, tau- tų, neatsilieka ir užpakaly sa- vės paliko eilę kitų didesnių tautų, kurios čia Amerikoje su- daro daug didesnių grventojų procentą, bet savo darželių dar- neįstengė įrengti.

Ne, lietuvių akimis žiūrint, šiandien mūsų Darželis atrodo gražiausias, o jei ne tai vienas iš gražiausių tikrai.

Kam gi mes lietuviai turim būti dėkingi už šitą didelį ir sunkų darbą, kuris yra atlik- tas statant šį Lietuvių Kultū-

„Naujosios Gadynės“ redakto- riaus elgėsis yra labai peikti- nas ir pilnai užsitarnauja tų žodžių, kurie tilpo mūsų kuopos pareiškime — „nepatikimu žinių šaltinis“. Ir tik tai ačiu šitokiam elgėsiui „Naujosios Gadynės“ ir to žmogaus, kuris pirma varė agitaciją už W. Tiškų, o paskui rinko parašus narių, kad apginti savo šmei- žtus prieš mane, tokia didelė de- moralizacija ir įvyko mūsų kuopoj.

Aš su šituo rašiniu baigiu ir nemanau eiti toliau į polemik- kas. Tikslas šio rašinio yra iš- aiškinti dalykus taip, kaip iš- tikrųjų jie yra. Šmeižikų visa- dos visose organizacijose ir vi- sose gyvenimo srityse buvo ir bus ir aš nematau reikalo su- jais toliau ginčytis. Aš tik lin- kiui, kad visi dalykai SLA. 345 jaunuolių kuopoj vėl susitvar- kytų ir kad mes jaunuoliai gal- lėtume vėl vesti konstruktyvi- darbą SLA. labui.

K. Michelsonas,
SLA. 345 Jaunuolių
kuopos pirmininkas.

jaukų prieglobstį medžių pavė- sy.

Iš visų darželių išsiskiria Lietuvių Darželis, kaip savo grožiu, taip ir originalumu. Be to, savo didele simbolika, kuri slepiasi beveik kiekviename to Darželio daikte, atvaizduoja mūsų tautos praeitį nuo pa- gonizmo iki prisikėlimo.

Viso Darželio lyros pavidas — dainų šalis, Lietuva. Vandens čiurkšlis (fontanas) Baltijos jura. Besikeičiančios čiurkšlio srovės spalvos prime- namus vaidilūčių kurenamą ugnį Birutės kalne Palangoje. Busimieji Kudirkos ir Mairo- nio biustai — mūsų realizma- ro romantizmas. Basanavičiaus stovyla primena išsivadavimo kovas ir prisikėlimą. Gedimino stulpai, kampuoti takai, busi- mos Perkuno galvos ir kiti pa- puosalai patys kalba už save.

Teko mums praleisti keletą valandų Clevelando Lietuvių Kultūriname Daržely, ir tą i- spūdį, kurį pergyvenom laikas nepajėgs ištrinti iš atminties. Jaučiaus persikėlęs į senąją gadynę, kada mūsų bočiai di- džioje giriose garbino Perku- ną ir ugnį, kada amžina ugne- lė ruseno gražių vaidilūčių sau- goma Birutės kalne... Prisimi- niau Lietuvos galybę Gedimino laikais, kada Lietuvos vardas

skambėjo visam pasauli, Ba- sanavičiaus, mūsų tautos atgi- mimo patriarko, gyvenimą ir jo didžiuosius darbus.

Ir daug, daug minčių gimė apie mūsų tėvynės praeitį, iš kurios „stiprybė semiam“.

Manau, kad kiekvienas lietu- vis apsilankęs tame Daržely jaučia tą patį. Tas Darželis ne tik gaivina ir stiprina lietuvių lankytojo tėvynės meilę, ne tik sukelia nusistebėjimą kitatau- čių akyse, bet ir palieka atei- nančioms kartoms atmintį apie lietuvių tautą, apie jos sunų kovas ir laimėjimus.

NETRUKUS PRADEŠ DIRB- TI CUKRAUS FABRIKAI.

Kaip jau buvo pranešta, abu cukraus fabrikai nuo rugsėjo 15 d. pradės priiminti cukri- nius runkelius. Tačiau tuo tar- pu dar nežinoma, kada cukraus fabrikai pradės dirbti. Tai pri- klausys nuo to, kaip sparčiai bus vežami cukriniai runkeliai į cukraus fabrikus. Vis dėlto spėjama, kad Mariampolės cu- kraus fabrikas pradės dirbti apie rugsėjo 25 d., o Pavenžio — apie spalį 1 d. Paprastai, cukraus fabrikai pradeda dirbti tada, kai runkelių jau buna privežta bent penkioms darbo dienoms.

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių

5%
be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip \$10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilno- jamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti.

Jeigu taksai ir apdrauda nuo ugnies apmokėta ir be pavė- lavimo sumokėsite nuosimčius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, paskolintus iš Susivienijimo Lie- tuvių Amerikoje.

Reikalaudamas paskolos iš SLA.:

- 1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y. ir pareikalaus aplikacijos del paskolos.
- 2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijose, atsakyda- mas aiškiai visus klausimus.
- 3) Pasiųsk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo paveikslu ir \$15.00 į Centrą Sekretoriui, Dr. M. J. Vi- nikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.
- 4) Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su paveikslais ir pinigais nuo Tamstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildo- mosios Tarybos nario, gyvenančio jūsų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jūsų namą apžiūrėti.

Jūs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų:

- 1) Jeigu jūs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jūsų nuosavybės 50%.
 - 2) Jeigu namai išnuomoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namų tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo iš- lidas.
 - 3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba įplaukas pakankamai dideles, kad visas išlaidas namo padengti.
 - 4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje.
- Pinigai \$15.00, kuriuos pasiūniate del įkainuotojų, negra- žinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne, nes \$10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jūsų nuosavy- bės ir \$5.00 lieka išde SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.
- Gavime paskolą, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne na- rius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų ant ran- kų, todėl darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir ne- mariams.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabriku, garažų, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato sau- giai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todėl Finansų Komi- sija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo na- mų iš SLA. ir progai pasitaikius prašome rekomenduoti pasko- las kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas,
J. Marcinkevičius-Martin,
A. J. Zalatoris.

Jis pašvęstų nors trumpą laiką ir paaiškintų mums apie 39-to Seimo įspūdžius.

Dar sykį raginu visus ateiti į sekantį kuopos susirinkimą.
Z. Gapšys.

NORWOOD, MASS.

Iš SLA. 131 Kuopos.

SLA. 131 kuopos susirinkimas įvyks spalio 6 d., paprastu laiku ir žinioj vietoj. Visi nariai esate kviečiami skaitlingai dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarimui ir bus renkami atstovai į Massachusetts SLA. kuopų 2 apskrįčio suvažiavimą. Bus tariai įnešimai apskrįčio suvažiavimui. Bus aptartas suvažiavimo dalyvių priėmimas, kad būtų geros pasekmės.

Visi nariai privalo dalyvauti susirinkime ir pareikšti savo nuomonę, nes tai yra visų privalumas. Nepamirškite užsimokėti duokles, kad nebūtumėte suspenduoti.

Atsiveskite savo draugus prišrašyti prie SLA. 131 kuopos.

SLA. 2 apskr. suvažiavimas įvyks lapkričio 8 d., Lietuvių Svetainėj, Norwoode.

Pr. Mučinskas,

SLA. 131kp. prot. rašt.

BROOKLYN, N. Y.

Iš SLA. 38 Kp. Darbuotės.

Gerbiamieji SLA. 38 kuopos nariai: einame į rudeninį sezoną — oras buna daug vėsesnis, tad visi privalome daug sparčiau griebtis į talką ir rūpintis šios mūsų organizacijos gerai ir rimtais darbais!

Per kelis šiltesnius mėnesius mūsų kuopos veikimas buvo apmirus; net taip buvo blogai, kad į šios kuopos susirinkimus, per tuos kelis mėnesius, labai mažai narių ateidinėjo. Tas viskas reikėd, kad nariai pradedant daugiau lyg tai atitoldinti nuo savosios organizacijos rimtų ir reikalingų darbų. O gal, iš kitos pusės, taip pat galėjo paveikt ant jų pačių narių ir tasai šiltas oras. Bet dabartės, jei jau neatsilankysite į sekamus kuopos susirinkimus, tai tikrai galite likti pilnai kalti už savo neapribotą apsilaidinimą!

Neužmirškite, kad visados tikslai tada organizacinis kunas bujoja, kada to kuno gyvumą pilnai palaiko susirinkę į susirinkimus visi nariai.

Iš pereinamo mėnesio protokolo užrašų pasirodo, kad yra dešimt suspenduotų narių, penkiasdešimt devyniems nariams buvo išsiųsti laiški, pranešant jiems, kad ateitų į susirinkimą ir užsimokėtų duokles.

Tuom sykiu raportuotas ligo nis tikslai buvo vienas, tai narys Izidorius Stany, kuris buvo po sunkia operacija ir gana ilgai sirgo, pats buvo atėjęs į susirinkimą ir raportavo, kad jau pasveikęs ir atsimaldavo. Linkma jį matyti mūsų narių tarpe!

Mūsų kuopos organizatoriai, pasirodo, šiek tiek apsilaidę, nes jau senai buvo girdėta perstatymas naujų narių. Taip pat ir mūsų kuopos pramogų komisija nelabai kabinasi prie gyvesnio darbo.

Nariai, kuopai skolingi pinigais, dar vis pilnai neatsiteisė. Mūsų pirmininkas, su jo padėjėju, abu daug rupinasi tuo reikalu. Bet vistik, kaip nesisėka, taip ir nesisėka pilnai iš narių išgauti skolintus pinigus. Susirinkimas net pasiūlė gerą patarimą, kad gal greičiausiai reikės kreiptis į Centrą, išgauti iš skolintųjų pinigų.

Visos organizacijos gerovės reikaluose niekas nebuvo svarstyta.

Sekamame susirinkime, ypačingai kuopos reikaluose, bus

padėta ant stalo susirinkimui svarstyti sekamus reikalingus klausimus: Pirmininkas po ranka turi užvilktą ir neužbaigtą klausimą iš praeito SLA. Seimo keturių atstovų pilnai neįspėjusių raportų, kurie buvo nubalsuotas palikti ant stalo, kaip neužbaigtą klausimu.

Daugiau, bus svarstyta apie asmenis, kurie yra kuopai skolingi pinigais, nes jiems yra pranešta, kad greičiau atsisteitų.

Taigi visiems kuopos nariams yra reikalingas dalyvauti susirinkime. Bukite daugiau organizatyviai susipratę!

Vincas J. Vyšniaus,
Jūsų protok. raštininkas.

TORONTO, CANADA.

Iš Mūsų Padangės.

SLA. 236 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo 13 dieną, naujoje patalpoje, 949 Dundas St. W., kur žadama ir tolimesniai laikai apsisototi. Nuo pat kuopos įsikurimo, t. y. veik per du metus, susirinkimai ir parengimai buvo laikomi parapijos svetainėje. Nors parapijonys ieškodavo visokių priekabių, bet kadangi salės išnuoma-

vimas priklausė nuo kun. Barono, tai parapijonis mažai prisidėjo klaidyti. Bet atėjo gailas kun. Barono kantrybei ir jis palikęs parapiją išėjo, o su juo ir mūsų su parapijonimis paskutinė draugiskumo gyslė nutruko. Nuėjus pas parapijos kom. narius atsilaukti del salės susirinkimui — jie pareikalavo 3 dol., vietoje anksčiau mokėto kun. Baroniui 1 dol. Kadangi mūsų kuopa neturtinga ir kadangi daug vietų susirinkimams galima gauti pigiau, tai ir buvo nutarta ieškoti. Tokia vieta vėl už dolerį buvo gauta virš minėtu adresu pas...

Nenoromis prisimena praėyt Lietuvoje matyti nemalonų įvykių, kaip daug kartų pasitaikydavo matyti, kad mirus neturtingam žmogui kunigas veltui nelaidoja, liepia padaryti rinkliavą ir užmokėti, bet užtat žydas duoda lentų grabui. Taip dabar čia ir mūsų parapijonys daro.

Bet tiek to, grįškim į susirinkimo dienotvarkę. Svarbiausias dienotvarkės punktas buvo, tai mokyklėlės atidarymas, mokytojo ir tėvų komiteto rinkimas. Mokytoja sutiko būti

jau praeitais metais mokytojausi, Stasė Batkienė. Į tėvų kom. tapo įrinkti: Bronė Kavalienė, J. Bernatonis ir A. Kazlauskas. Pareigomis pasiskirstė šiaip: pirm. A. Kazlauskas, sekretorius J. Bernatonis ir Br. Kavolienienė narys. Teatralė kom. pranešė, kad ruošiamasi paminėjimui SLA. 236 kp. sukakties.

Mokyklos Butas.

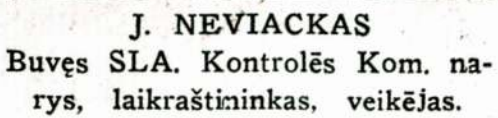
Mokytoja St. Batkienė ir tėvų kom. nariai, beveik kiekvieną vakarą per ištisą savaitę, posėdžiavo ir visą apylinkę apsisuko, beieškodami Liet. Mokyklėlei buto. Galų gale jų trisias dykai nenuėjo, jiems pasisekė išderėti gana gerom sąlygom ir tinkamai mokyklai įrengtą kambarį toje pat vietoje, kur ir susirinkimams turime. Sekmadienį, 20 d. rugsėjo, St. Batkienė ir Br. Kavolienienė, vaikščiojo kone ištisą dieną, nuo stupos į stubą vaikams surašinėdamos. Teko grįžti, kad ir tėvai ir vaikai su mielu noru mokyklėlei pritaria ir tikimasi, kad netik visi praeitų metų mokiniai eis, bet dar naujų atsirado. Mokyklėlė pra-



ADV. PUISIUTĖ-ŠALNIENĖ
Buvusi SLA. Įstatų Kom. narė,
SLA. ir visuomenės veikėja.



STASYS GEGUŽIS
Buvęs SLA. Prezidentu per 18 m.,
ėjęs laikino Išdinkimo pareigas,
38-tame seime išrinktas Kontrolės
Kom. pirmininku, visuomenės dar-
buotojas, žurnalistas, kalbėtojas.



J. NEVIACKAS
Buvęs SLA. Kontrolės Kom. na-
rys, laikraštininkas, veikėjas.



JUOZAS J. BAČIUNAS
Buvęs SLA. Kontrolės Kom. na-
rys, buvęs „Lietuvos“ leidėjas,
uolus visuomenės veikėjas.

Pavyzdinis SLA. Jubiliejinio Albumo Puslapis

Čia matome SLA. Aukstinio Jubiliejaus Albumo puslapį, kuris parodo Albumo išvaizdą ir turinį. Techniškai Albumo puslapiai išrodo nepalyginamai gražiau, nes atvaizdai išeina geriau, kuomet spausdinami ant slidžios, storos popieros ir brangių spalvuotu juodylu. Albumas bus gražiais kietais apdarais su aukso raidėmis papuoštais. Sekančiuose „Tėvynės“ numeriuose įdėsime įvairaus turinio ir išvaizdos kitus Albumo puslapius. Kaip matome, puslapių apvardai kampuose papuošti tautiniais ženklais: Gedimino Vartais, Žirgvaikiu, Vytauto Didžiojo skydu ir Lietuvos Karžygių skydu.

Albumas bus virš 300 puslapių, kuriame tilps keli tūkstančiai Susivienijimo ir Amerikos lietuvių visuomenės veikėjų atvaizdų. Albumo pradžioje telpa trumpa Susivienijimo istorija ir surašai visų buvusių ir esamų SLA. viršininkų su jų atvaizdais. Žinoma, ne visų senųjų viršininkų atvaizdus galėjome gauti, bet didžiąją jų matysite Albume. Albume bus šie skyriai: 1) S. L. A. įkurėjai ir pirmųjų Seimų delegatai; 2) SLA. Pildomosios Tarybos; 3) SLA. Veteranai; 4) SLA. Pastoviosios Komisijos; 5) SLA. bendras veikimas (kuopų ir veikėjų atvaizdai); 6) SLA. Jubiliejiniai Metai; 7) Amerikos lietuvių profesionalai; 8) Visuo-

menės veikimas (visuomenės veikėjai, menininkai, sportininkai ir kt.); 9) Komercinis skyrius, kuriame tilps lietuvių biznio įstaigų ir biznierių atvaizdai.

Atvaizdus patalpinti į Albumą galima siųsti iki lapkričio 22 d., šių metų, sekamomis sąlygomis: visas puslapis \$25, gauna 5 egzempliorius Albumo; pusė puslapio \$15, gauna 3 egz. Albumo; ketvirtadalis puslapio \$10, gauna 2 egz. Albumo; pavienio asmens atvaizdo patalpimas \$5, gauna vieną egz. Albumo. Kviečiami Amerikos lietuvių veikėjai, profesionalai ir biznierių prisųsti savo atvaizdus patalpinti Albume, kuris bus įamžinta Amerikos lietuvių gyvenimo istorija paveikluose. Kiekvienam lietuviui garbė patekti į tokį istorinį Albumą.

Iki lapkričio 22 d., š. m., ši nepaprastą Amerikos lietuvių istorinį Albumą galima užsiprenumeruoti tik už \$2.50. Vėliaus Albumo kaina bus žymiai augstesnė. Paprastai tokį Albumą kaina esti nuo \$5 augštn. Dabar kiekvienas gali šį Albumą užsiprenumeruoti tik už \$2.50, taigi tik už pusę kainos, kokia už tokių albumus imama.

Siųskite atvaizdus ir pinigus už jų patalpimą Albume bei prenumeratas ir visais kitais Albumą liečiančiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

SLA. Jubiliejaus Komisija, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

GREENFIELD, MASS.

Iš Kuopos Veikimo.

SLA. 297 kuopos kas du mėnesius susirinkimas buvo rugsėjo 13 dieną. Susirinkimą atidarė ir vedė kp. pirmininkas, Jonas Vaitkus. Išaukus valdybą — buvo visi. Skaitytas protokolas ir priimtas vienbalsiai. Buvo pranešta, kad gavęs pašėpos iš SLA. J. Tamoševičius, kuris buvo sužeidęs ranką. Buvo priimta 5 nauji nariai į šią kuopą: Juozas Andriulevičius, J. Grigaravičius, J. Giknis, J. Graičiūnas, J. Stepankevičienė.

Nutarta kaslink našlės P. Valaitienės kreiptis į Našlių ir Našlių Fondą.

Išduotas raportas iš dviejų piknikų. Komisija buvo gerbiama ponios: Tamulienė ir Vaitkienė. Pasirodė, kad kuopai atliko 46 doleriai 64 centai. Visa kuopa užgyrė komisijos puikų darbą.

Buvo skaitytas laiškas nuo pono Januškevičiaus del paveikslų. Kuopa vienbalsiai nutarė jūdumų paveikslų vakarą rengti spalio 25 dieną, sekmdieny. Komisijoje A. Dėdinas

Korespondentas.

ir Jonas Vaitkus. Nutarta surengti pramogą, paminėjimui SLA. organizacijos 50 metų Aukstinio Jubiliejaus. Parengimas bus įvygdytas lapkričio 21 dienos vakare. Sutikimas jubiliejinės dienos nakties metu 12 valandą. Visi nariai turi tuo džiaugtis ir stoti į šią didžiausią organizaciją.

Susirinkimas baigėsi apie 5 valandą.
A. Dėdinas.

PLAINS, PA.

Iš SLA. 110 Kp. Susirinkimo.

SLA. 110 kuopos susirinkimas buvo 6 d. rugsėjo. Susirinkimą atidarė pirmininkas A. Dzermeika. Pirmiausia buvo vardoaukis viršininkų, kurie visi buvo savo vietas užėmę. Po tam buvo skaitytas protokolas iš pereinamo susirinkimo ir vienbalsiai priimtas kaip skaitytas. Buvo ir daugiau reikalų apkalbėta kaslink SLA. gerovės. Prieta prie to ir vienbalsiai nutarta kreiptis į Pildomąją Tarybą, kad sutvarkytų „Tėvynę“, kad ji nebūtų siuntinėjama išsibraukusiems nariams arba numirėliams. Po tam perstatyta 3 nauji kandidatai, norinti įsirašyti į SLA. J. Montvila susirinkime prašė pašėpos iš N. ir N. Fondo. Kuopa nutarė kreiptis į Centrą su šiuo prašymu.

J. Matukaitis, rašt.

PITTSBURGH, PA.

SLA. 40 Kp. Susirinkimas.

SLA. 40 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 4 d., paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes šiame susirinkime turėsime atlikti darbus už du mėnesius, todėl kad praėitą mėnesį, del įvairių priežasčių, susirinkimas neįvyko.

Prie progos noriu visiems priminti, kad SLA. Aukstinio Jubiliejaus vajus jau beveik baigiasi, o mes savo užbrėžto tikslo dar toli gražu nepasiekėm (visi 40 kuopos šio vajuos organizatoriai turi gaut po 25 naujus narius). Tat visi pasidarbuokim iki vajuos pabaigai, gaunant po kelis naujus narius. Taip pat nepamirškite, kalbindami naujus narius, priminti, kad SLA. 40 kp. vajuos laike įstojimas per pusę nupigintat, todėl visiems gera proga tapti SLA. nariais. Vajui užibaigus, vėl bus pilnas įstojimas.

SLA. 40-tos Kp. Fin. Rašt.

PRANESIMAS.

Kada gerbiamas svety, Dr. Jonas Šliupas, viešėjo Chicagoje ir kultūros darbą dirbo, tai visgi buvo rasta liuosesnė valandėlė ir ji sunaudota amžinai atminčiai įamžinimui: nueita į pono Stankuno Photo Studio ir nusifotografuota — 1. Centralinis Komitetas rengimui maršą — buvo visi. Skaitytas protokolas ir priimtas vienbalsiai. Buvo pranešta, kad gavęs pašėpos iš SLA. J. Tamoševičius, kuris buvo sužeidęs ranką. Buvo priimta 5 nauji nariai į šią kuopą: Juozas Andriulevičius, J. Grigaravičius, J. Giknis, J. Graičiūnas, J. Stepankevičienė.

Nutarta kaslink našlės P. Valaitienės kreiptis į Našlių ir Našlių Fondą.

Išduotas raportas iš dviejų piknikų. Komisija buvo gerbiama ponios: Tamulienė ir Vaitkienė. Pasirodė, kad kuopai atliko 46 doleriai 64 centai. Visa kuopa užgyrė komisijos puikų darbą.

Buvo skaitytas laiškas nuo pono Januškevičiaus del paveikslų. Kuopa vienbalsiai nutarė jūdumų paveikslų vakarą rengti spalio 25 dieną, sekmdieny. Komisijoje A. Dėdinas

